

NHỊ-THIỀN-DƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.- Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rât nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiêm-sắc-bô-huòn (Trị bịnh đòn ống suy nhược) Mỗi ve giá.	2 \$ 00	
2. — Phụ-khoa Kim-phụng-huòn (Đòn bà huyết hư khí suy) Mỗi hộp 2 hòn giá.	1 00	
3. — Hóá-dầm chí-khai (Trị bịnh ho) Mỗi gói giá.	0 15	
4. — Nhi khoa cảng-cơ-táng (Trị bịnh con nít) Mỗi gói giá.	0 25	
5. — Thần hiệu phát-lãnh-tang (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá.	0 16	
6. — Bánh cam-tích (Trị bịnh cam tinh) Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10	
7. — Sru-dộc-linh-dược (Trị bịnh hoa liêu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc huòn giá.	3 00	
8. — Thần hiệu nhän-dược-thủy (Trị bịnh con mít) Mỗi ve giá.	1 00	
9. — Thanh-tặng-huòn (Thuốc xò) Mỗi ve giá.	0 10	
10. — Phong thấp cao dược (Thuốc dân tr các chứng bịnh phong thấp) Mỗi miến giá.	0 20	
11. — Sanh-phát-bá-thô-giu (Thuốc nước xéc cho mướt tóc) Mỗi ve giá.	0 30	
12. — Bạch-truợc-cao (Trị các chứng bịnh đau lâu) Mỗi ve giá.	0 60	
13. — Bát độc dược cao, (Trị bịnh Ung-thư u-nhột, ghê chóc) Mỗi ve giá.	0 30	
14. — Trân-châu-phấn (Trị bịnh phòng lěua phòng nước sôi) Mỗi ve giá.	0 35	
15. — Tế sanh dược thủy (Trị các chứng bịnh cảm mạo, chói nước và thời-khi) Mỗi hộp giá.	0 10	
16. — Bạch thô giu (Dầu bạc hà) Ve nhỏ giá 0\$20, — ve lớn.	0 40	
17. — Tiềng dược cao (Trị bịnh tai) Mỗi thô giá.	0 20	
18. — Châu phẩn sanh cơ táng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20	
19. — Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20	
20. — Nha thông dược thủy (Trị bịnh đau răng) Mỗi ve giá.	0 20	
21. — Vạn ứng như phật trà (Trị bịnh cảm) Mỗi gói giá.	0 06	
22. — Vi-tê-sanh trại dã huòn, (Hoặc té cây, hoặc đánh dập) Mỗi hộp giá.	0 50	
23. — Dầu Essence de Menthe hiệu Nhị-thiên-Đường, Mỗi ve giá.	0 25	
24. — Vạn ứng phật đơn (Trị bịnh nhứt dầu đau bụng tức ngực).	0 10	
25. — Dầu đậu khấu (Nhứt dầu nóng lạnh sô muối) Mỗi ve giá.	0 10	
26. — Bông gòn thuốc (Bè bó rt ghé) Mỗi gói là.	0 20	
27. — Mộng-tiễn-trà (Trà bồ à-phiện) Giá mỗi gói là.	1 50	
28. — Tây-thi-lộ hương-thủy, Mỗi ve giá.	0 50	
29. — Lập chỉ dao thương dược-thủy, Mỗi ve giá.	0 50	
30. — Vạn ứng nhị-thiên-dầu, Mỗi ve giá.	0 26	
31. — Sát nha hương-phấn, mỗi hộp giá.	0 30	
32. — Vạn ứng bồ tă dầu mỗi ve giá.	0 20	
33. — Cảm-hẹp ninh thần bô thận huòn, mỗi hộp sáu huòn giá.	0 80	
34. — Dầu chỗi. { Ve lớn giá.	0 40	
	{ Ve nhỏ giá.	0 20
Hiệu nhứt, mỗi ve giá.	0 60	
Hiệu nhì, mỗi ve giá.	0 40	
35. — Hoa-lô-thủy. { Hiệu ba, mỗi ve giá.	0 25	
	{ Hiệu tư mỗi ve giá.	0 15

Bản-dường hàng năm giữ một lòng cứu thể tế nhân, cho nên chẳng nài hao tổn bạc ngàn mà in ra mấy mồn cuốn « Dược tánh phục pháp » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rât kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thư xin, thi Bản đường lập tức gửi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.
Tirage 1.800 exemplaires

Le Directeur-Gérant : NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Le secrétaire
Le porteur

NÔNG-CÔ MÌN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAÎSSANT LE JEUDI

農 貿 著 談

19e ANNÉE
NÂM THỨ 19
Ngày 18 Mars
1920

Số 150
Ngày 28 tháng giêng
NÂM CANH-THÂN

MỘI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

ĐỊNH GIÁ BÁN
TRONG CÔI BÔNG-DƯƠNG

Một năm..... 59 00
Sáu tháng..... 3 00
Mỗi số..... 0 10
Đôi nhánh..... 0 20

ABONNEMENTS

France et Colonies

Un an..... 50fr.00
Six mois..... 30 00
Les abonnements sont payables d'avance

R. CANAVAGGIO

Fondateur

NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF
(Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút)

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0-065 de large... 1950
Le décompte des lignes est calculé à
raison de 3 au centimètre suivant les
caractères employés.

Pour les annonces commerciales on
traité à forfait.

RAO SÓC

Những lời rao bao về việc thương mãi,
xin gởi thư, hoặc đến tại Bón-quán mà
thương nghị.

Direction, Réduction et Administration: 71, rue Peltier. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Lòng Kim-thạch của đảng Nhị-thanh.
2. Thời Bí-lại-khiếp-nhược của đứa bà-lưu đê tiện!
3. Bọn Nữ-lưu minh!
4. Chiến-sĩ Trận-vọng-dài.
5. Mộng du thế-giới kỵ.
6. Bóng-dương thời sự.
7. Lúa Hué-kỳ.
8. Bồi người ba cẳng.
9. Túy kieu giải nghĩa.
10. Lời rao đấu giá.
11. Ai làm được.

Tiệm khắc con dấu

Kinh tò cùng QUỐI-KHÁCH dặng rõ :
Tiệm tôi khắc con DẤU-BÔNG, CÀO-SU dù kiều cũng có dò phụ tùng và
bảng da CAM-THẠCH dẽ mỏ, vân vân.
Gia rẻ dể tót mà làm mao, nếu QUỐI-KHÁCH ai muốn dùng kiều nào, xin gửi
thờ lại tiệm tôi lấy CATALOGUE lụa
kiều mà dùng, thi tôi sẽ hết sức làm
cho vừa ý.

TRAN-DUY-BINH.

Graveur

130 RUE PELLERIN 130.— SAIGON

??

Trinh-thám tiêu-thuyết

Cuốn nhì in mới rồi :

Cuốn ba còn in tiếp, coi tới chừng nào
càng lả càng hay, xin Liệt-Vi ráng xem
cho tôi; dặng biết cái tài người TRINH-
THẨM, và cõ XAO-CHÂU lanh lợi là vươn
nào cho biết.

Ông nào mua lè mồi cuốn xin gói sáu
còn cõ 10.

Giá mồi cuốn là..... 0\$20
Mua 50 cuốn..... 7 00
Mua 100 cuốn..... 12 00

Xin gửi thờ cho M. VĂN-CHÂU-QUÍ

Employé au Nông-cộ Mín-dàm
SAIGON

Avis aux voyageurs

Messieurs les voyageurs qui ont à prendre le train sont informés qu'au Café Restaurant THÁI-BINH, 136 rue Colonel Boulonnier en face de la gare centrale de Saigon, ils trouveront en même temps que des consommations de premier choix, un service de cuisine très soigné, et des produits divers d'épicerie et de pharmacie.

Aux personnes habitant la Ville, le Café Restaurant Thai-Binh offre aussi, à des prix très modérés, des repas soignés.

Prix spéciaux pour les pensionnaires.

Tiệm hiệu THÁI-BINH ở ngang nhà
giày xe-lửa chánh Saigon đường Colonel
Boulonnier số 136, có bán lẻ rượu tây,
(Café Restaurant) và có trữ bao si và
bán lẻ những thuốc Langsa và đồ tạp hóa
Langsa như bánh nlop cá và rượu tây
dùi thử (épicerie).

Rao trong lục châu như Annam ai
muôn lập tiệm bán này là dò lạp hóa
Langsa tranh thương cùng chèc thi viết
thờ cho tiệm này mà thương nghị.

Gia bán rẽ lắm.

Tiệm này cũng chịu lanh mua giảm
các thứ hàng hóa khác, bất kỳ là vật
chi, cứ theo facture mua, tính tiền công
3 %.

Mai-VÂN-LƯỚC.

Tiệm vẽ hình

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Chư quý vị muôn ve hình cho thiệt
khéo, thiệt giống, xin dem hình đèn muớn
tiệm họa-chơn-dung của M. Nguyễn-đức-
Nhật; thi át se dặng vui lòng dẹp
mat. Tiệm này được nhiều nhà sang
trọng nguyi khen. Hiuu ve dẽ trâm nám
không phai.

Thú vé tiệm này dẽ có bằng cấp tốt
nghiep ve nghệ ve và 3 cái deng cấp của
mọi dâu xảo Đông-Dương ban khen. Quí
vị muôn biết rõ, xin viết thờ noi, tiệm
này sẽ gởi cho một lò cao bạcu có cat
ngua rõ cách vẽ và dẽ thướt tài già ca
phau minh. Gởi thờ, hình, hoặc mandat
xin dẽ bảo thờ như vậy :

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHẬN
đ. 28 Boulevard Paul Bert.
SAIGON.

(Tiệm này trước khi có ở Giadin và
Boulevard Luro).

Hộp quẹt này gởi bán, lè khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

CÓ MỘT MÌNH
HANG
DENIS FRÈRES
làm Đại-ly, có
trữ lợp quẹt
hiệu này nội cõi
Đông - Dương
ma thôi.

NÔNG-CỘ MÍN-ĐÀM

LÒNG KIM-THẠCH CỦA BẮNG NHIỆT-THÀNH

ĐỒI CÙNG ĐÁM GIẶC KINH-TÈ NÀY.

Ngôi không nghĩ đèn thê-tinh, nên sự nghỉ mây mang kia hiện
sóng ra tựa hồ mây mùa thu tang-tắc; để đám đầu lụt đèn lòng người; như gõ mà mình ự xét nỗi kia, việc
nó, rồi lại càng nong nã, quyết bón
cho cùng đường hi-vọng. Chư
ông, thử ngl.i coi đường hi-vọng
của quoc-dân ta là con đường nào?
Đường nào! chí phải roi theo nèo
thương mà quoc-dân ta dã dẽ
xướng mây trắng rồi, hỏi còn lắc
lò dây! Hằng vậy, nhưng nghĩ cho
cùng, thi lòng người độ ráy giải
dài lầm, duong như kính sợ một
con ác thú, rủi một lần chạm
dèn, nay vừa thây bóng thù ấy
thi lòng dà toan tránh trước.

Thứ luận như trên đây áu chưa
chắc đúng, vì cách gần trăm năm
nay, lúc Pháp-quốc bại binh phải
nhượng đất Alsace - Lorraine
cho Đức-tắc; từ đó đến sau,
chẳng ai ngờ rằng đất Alsace sẽ
trở về chũ cũ, vì Đức-quốc binh
cường trường dũng, lại dã có to
giao ước rồi. Tuy là Pháp thua
phải cắt đất nhượng cho người
song chẳng sứ sách nào mà quên
ghi-iảng: *Đất Alsace trước kia là của Langsa*. Vì đó mà sập trê
sau (Langsa) vừa vô trường liết
đọc địa-dư thì rõ ngay rằng: *Đất c
quốc đã lân Pháp một lần vậy!*
Nhắc sòng, đọc mãi, chỉ cho khôi
này dạ cảm-hoai, lại máu tu-
hương ngày thêm nung nấu, thê

rồi... hơn... hơn... thua...
thua, thi hiện ông khách ngồi
ngay, chát lưỡi lát dầu tò dầu
khinh mồi mà đáp rằng: *Thôi
anh, do phứt di nhắc dên càng
hỏ... — Sao mà gọi rằng hổ?*

Vàn cõi cảnh tranh quyền lợi này
ứng hiện ra, hàng là lòng trời
muôn nay, chúng ta là phảm phu
biết sao nỗi mây hành tàng, sè vân
xây đèn thê nào; kià đặt nước
người mắt trót mây mươi năm,
mà ngày nay còn thau lại đặng, thì
cũng do nơi tiếng nhắc nhở trong
sứ-sâ h; nhắc ày là bặc tiên-bồi
(Langsa) nhũ với cõi đoàn hậu
tàn, bào phái làm sao cho vè
vang phận sự; hàng là ngày nay
đó! — Phuong chi mura gió chưa
tang, mà bào người du-phuong
lên đường! Kia cảnh vật ta còn
đơn sơ; lòng xuân vẫn dò, trạn
giác kinh-tè của ta cùng chèc độ
chắc rằng: Sè dây dưa mài mài,
chỉ mong nhớ hội lợ thành tựu;
trước mắt chúng ta dã thay, vay xin
phai chịu nhùn chắc là: Nếu mache
cái không mạnh, tức nhiên mache
con yêu, chàng bao giờ mache
con dỗ ngọt vê mache cái; cơ ày
nên mây tiệm nhõ lập ra lóng
trước nay phai thua súc người.
Song vê sự kémchẽ là tại vây: Một
là tại lòng quoc-dân ta tánh như
pháo ti-e, nõ thi lớn, rồi sớm tang
tă h, khô g kiếp thay được ngọt

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượ Eau-de-Vie
lâm ra tại Đại-Pháp biếu
là "BACCHUS".
Không có thứ rượu nào bị kip.
Một mìn hảng Denis Frères
có trữ mà thôi.

lửa; hai là tại tánh tình của dân ta không mày ai chính-dòn, ít tuy theo phận giáo dâu, nên tuy là ra lập mồi bùn song chàng ý châm nom, ngờ là cuộc trò chơi, vui đâu chúc đó...

(Sau sê tiếp theo)
NGUYỄN-THÀNH-ÚC

Thói Bi-lại-khiếp- nhược của đứa hơ- lưu đê tiệm!

Phàm đã sanh ra nơi vùng Ao-hoa, may được mang lây lót Nam-nhì là khôi tuồng chán yêm, thì át phải làm cho vđ vang cái Uy hiếu con người, cho khôi phu lòng hòa-nhì này cho mình một trách-niệm đối cùng nhau loại. Mù hể muốn cho nên nhân làm trai thì phải có can đảm, trước phải tinh thần được mạnh dặng nghịch với lòng dục của mình; chịu theo lương tâm dặng chất thoi a-dua và gian-manh. Lợ rá trán vđ đầu là khôi on-oo. cái khóc âu vân từ nhiên, khóc vđ vóc trán chưa quên buổi mà đã mang lây nợ người. Lớn ra phải bối dập cho riêng trò thi-thach; nhưng lầm kẽ đã chđna ra vđ oanh liệt chí chi, mà lại lầm vđ co-quắp sự đời, song đđ râng: có ruột có gan thì cuộc vui-bùn. An-hận phải tuy mà hành động.

Mới đâu bì-phu có tiền được thơ của một diva tiêu-nhân ngô đđn, đầu hàng đđ trống thêu ngay là cuộc trò-ewri: diva tiêu-nhân ây trách, chúng tôi (N.C.) sáo cõ nõn lõi đđi luân... v. v. cũng có nhiều câu hỏi bao chúng ta đđp, song le xét ra: lời ngõ xuân không thích hợp lè đời, nên chẳng dâng bia bài. — Vây cùng đứa ha-lưu, bì-phu râng: muốn cho vđ vang tài mạc, thì ký rõ lõi tên, chúng ta chẳng tiếc chí một chéo giây ôn hành thơ cho: lại chẳng tăng gì mà không chí đích dâng sự muôn vây! Phàm muôn nôich luận với người thì chđong mặt, lửa phái học theo phuông xóm chợ hè định, mà để cho người khinh bì vây râng??

Xét cho!

N. T. U.

Bạn Nữ-lưu minh!

Nuong bông vân-minh!!
Chen trưởng thương chiến!!
Há nở làm thinh?
(Tiếp theo số 144)

Kieu lối cung chí em, và hâm nau mắt lo mừng lân quan Toàn-Quyền và Thủ-đầu, loi n̄ loi châu nuoc cua 2 quan doi cung quoc-dân ta rất duei hoa n̄n nhai nhucor chđ trich dich 2 h̄ai âu n̄n tinh thiếp khâng sâm tién duoc l̄i h̄en b̄i cua thiếp, nay aiêu cung v̄ita rdnh. tết nhut dđ qua r̄i, n̄n chđp bút n̄i diêu, xin chí em tha th̄i v̄y!

Ban cuồn xoa ôi! lứa là luận việc xun đđi chuyên nay, là từ nhiên buộc mình nhai h̄ai đđi chđt h̄i nợ nhâi on nước, tiên thiếp thường tröm thay bạn chí em ta; miêng ngõi lai thi nói chuyên sang đâng, chđ khon xâu tốt, cõ nâv bâ ro, chđi sâng, tõi liên v. v. Than ôi! nhung câu chuyên xõa chây khong phái là vđ lòng của chí em ta vây. Từ xưa nhâng nay đao đđi bằng day: Tam tùng vđ tú đđe, bạn gái ta khâ hoc lâv làm đđu, đã khong chđt trau đđi n̄i n̄g theo phong hóa, n̄i chí mong bài bác chuyên bao đđong. Mù nêu, có một hai cđ-hác lão thành, thay bạn ta đđi mách, chán là sái phân, đem lời phái, cõi bay khuyễn bạn ta; thì đđi khong l̄y đđi làm on lai lâm chí lõi râng: Giả hai thử tóc trên đầu còn lè cách! Mãi mãi vây rồi nêu bạn gái ta khong biếch chí b̄i phái quây. — Đời cung vân-minh, thi chđong binh vân-minh lại cung nhieu! Trong ra hiên nay phong lục, cương thường nước Nam ta đã làm đđi đđi. Trai thi bieng nhất, gái lại lõi lời trai mượn lây lõi phong lùi tài tñ làm tuôn, gái chât lây đđu trâng hoa yêu kiêu diêm sâc. Than ôi! Một phđn đđong gái nhâ Nam, thật khong n̄i riêp trinh hạnh chí, mà rêu khong trinh hạnh thi tñc là khong thao một tí luân lý gi. Mù hai thay, nêu khong thâm nước luân thường thi còn đđem chí là on cha nghĩa me, đạo vý niềm chđong. Tưởng lại ngày nay chí em ta cũng nêu sâm tinh giât xuân tinh, nhõ lấy nợ nhâ làm trọng, thế nêu

phải biết râng: Chí em ta cũng phái chung lõi mà cõi hâ vâ san cho đất Việt-Nam, nên đđu có thấy lòng khâng râu m̄y giât đđi, minh mýa tñng đâ thua kém khâch Kiëu-Cư, thiếp râng rõ, nghè bùn nghiệp bùn khong phái là tñ-nghien cùa dân Lac-Hồng, song lõi đđu m̄i chün dưới tay người áp chế. Nhắc lại từ giờ các đđing thương đđi cđ đồng cuoc tranh thương cùng khâch-trú đđen nay, cuoc thành bai thay r̄i, bởi một, cũng tñi lòng họ râu m̄y khong được liên lạc nhiệt thành, m̄i ai riêng nay, vì từ lợi, vì từ ân, để cho diện may ra hòng; hai, cũng tai noi một người hay một vật chí to tác đđu sâc đđu quây làm cho lòng thành nhiệt cùng quoc-dân ta thoi thâi? Trong hai sâc ấy là đđi thiếp khâng tõi vđ, thâi mà chí em ta có nghe cõi biêt. Hâi nói qua hon nhucor chđt minh; tuy đđu vân-minh hâng là sáng, chđong-nhâut-bão thâi lõi kén, nhưng chđong khâng hâng hén cđi-chuon tinh, hón ta nhai cung thương cùng lâi sâm trô sau, m̄i hâng nehe đđu-đđo ta mà nâi ra nêuai sâu tranh thương, xin râng nhâc lai lõi khinh tiêng chđu của khâch, hae đđi quoc-dân minh, nhâc và nhâi khuyễn cho cang lõi dâng đđi đđu-đđo ta thoi chí, hón n̄i-lu iai cõi riêng một phâng dâng tñ râi r̄i tư trâch lâi minh; kia phâ hâm tết, trong 3 nđay xuân đđu ra, đđe biêt hao là cõi quan ôn nhâm nhâ, đđi đđen nua lai, mà sâc ôn m̄i m̄i râng râng; hán nêu cõi châc. Cha chí là lõi then chí em ta, mặt mũi nâo cõi men vñi tiêm khâch mà m̄a hâng lúa cùa nô dâng trang chuot cho lúi là đđi! Lẽ thi hon ta khâng nêu tñng tñi thoi h̄e con lém e. ngày nay cõi xuân cõi râi chí em nhâm lai hâ minh coi cõi nõi nang thêm chât thit nõi châng? Thê mà chí em làm giàu thâm cho châc rất nhieu, trong sâc phu nǚ ta một kỵ Tát r̄i đã giáp châc uoc m̄y trieu hac ??? Thêm m̄y tay soan báo đđi trước mâeb râng: Đâng mua cam, quít, hông, táo cùa châc, mà chí em cũng chât dày rõ, dày tháng bung thoi lênh nganh ven đđu, tñng khi châc nõi hán cho chí em đđo chđt trong lõng nõi cõi m̄t vâ khi thi vđ châng, xét ra thi tiêng mới cùa nõi là tiêng chđu, nết ewri

là nét khinh thi vây! Thiếp cũng đâc nghĩ cùng: vì sao mà trận giac kinh-tế cùa quâc-dân ta khâng sâm thâng, đđi đđi cho nâng lõng nhâng đâng thương đđi? Nghỉ r̄i, biết r̄i! Nghỉ biết lai càng tñt lõng, song lõi đđam quâc m̄a khâng nâm nõi, chinh riêng cõi chí em khâng râng: Rõn minh cđ nêu thoi ch' m̄i dâng pđi 'km kinh tung cho châng nghe, kẽ ch' hâng thâm lâi cõi hán cùa khâch Hea-Kiuf thị nhuc, cõi ra đđu đđing đđen arh châc m̄a mua vât chí hâi, m̄i nhâi hâi tñng se sua hai phâi nhâi sâng lõi châc chđu. Chí em cũng biêt, cõi lâm viêc to tñc đđam sâu m̄y hâng phâm stem hâi cõi nâo châm lo thi thôi mà khâng thâi, nhưng hòn ta tuy hâi vâu mà lai đđu nhâc nhâc un thâng, tñc tñi iep nhâc lai e châen ba cõi ngâv xra hâi lõng cung nước nhà đđem thâi hâi liêu ra làm râng cõi; tuy xung cùa 3 hâi đâi tñng mà danh liêt-nữ vẫn còn lùng lây chđu trời.

Kia như hâ Trung-trâc, và Trung-nhì thâi hâng là pđi Lac-hồng vđ giân bon & quan, phâi quânc héc ác, đem hai thâi hâi liêu ra trường thi-thach đđem tan quâc Hán gđi lâi ách nhâ, và trả thû châng; cõi như hâ Triệu-Âu kẽ vai vât vú cõi nõi sâng, đâng thâi quâc nghich đđi tiêng cho đđi truông tñng muôn nâm.— Hai hâ Trung danh giá lâi hâng khi xra, quâc Tân nghe tên hâ vđ vòi mât, làm cho châc Mâ-Viên phâi nhâc lõng, đđing tru đđong bia tại đđi Nam biêng nay vẫn cõi; đđi cõi cõi tñng 2 hâi và lai đđe ý biêng trai Nam hai cõi thi râng:

HÍNH CHO QUÂN HÂN CHIẾA NGÔNG-NGAO,
HỘI THỦ TRAI NAM CÓ THÊN-THUĐA?

Áy đđ, gái nhà Hồng-Lạc ta khong phâi là thua kém chí bà Jeanne-d'Arc cùa Phâp-quâc; thâi cõi tai, cõi mắt, cõi phâi châu dưới tay đâng Nam-Nhi, song khâng sâ quâng sâi quâc nghich vñi lõng, moi thû đđem thâi gái trâi nõi nõi nhâ, và khâch đâng ông ngày nay có sóng thû-ông cùng 3 ngõi yêu đuối áy châng? Vào nơi khói lửa mà gai ruột vñi liêc oanh như thê, khong quâng ngan tên muôn dạn, huông chí lúc này, chí có m̄t vâ khi thi vđ châng, cõi nhau

hùng biện đâng tranh lợi với khâch, châc châng phâi ân sâng nâm thât chí mà m̄t tõi m̄nh hâi, trõi 4, 5 tháng thâi mà hâi cõi m̄t mât trong giât mâ, xéi ra thi lõng nõi mà đâng luân đâng non sâng đđi sâ! Nghি r̄i, biết r̄i!

Như hâm đđu thiếp đđi chđo, vâa nam qua tiêm hâi đđi tiêm tñm cùa ôn H-ynth-châng Phâ, thâi m̄t ngõi tñm man, đđu sâu khâk phâi đđi mâm mâm đđi thûng, cõi hâo nooc tñi vâi ngõi châm hâm tñi ghê tai tiêm hâi Phâ mà ân hâi tiêm châe, nõi chí khâng râ: mà huri tay hâng châng, la đđom sâm, thiêng bèn đđu biech ngõe thâ, nõi là châc m̄t hâi tiêm hâi bô mói chí đđc cho hâng ân, châng nõi he

rõ thâ hâng trâch mâng mây ông soan báo râng: Đ... m... đđan-thê g? Bóng bâo gi, tiêng lõi bâu giô-bàn ghê chât đây nhâ, cõi lõi mât mây bón viet nhâ-trinh nô du mâm tñi nõa dâng rõi nõ bô... Đ... m... hâo làm mât lanh, sao lõc nõi cõi mông khâng thây nõi nõa v.v.. thâi nõa qua phât nõn qâc là giân đâng nõi luong, nõi đâ khong biêt ôn mây ông soan hâo thi thoi sao lâi nhuc nhâ nõi ta tñi phât đđu cõi môt ông....

(Chua hâi)

Tiêng-nữ: NGUYỄN-KIM-CHÂU;
Hiệu « MÂN-HƯƠNG »

CHIEN-SI TRẬN-VONG-ĐÀI Nhóm lân thú' nhút

CÙ BÀN THIẾT THO — LỰA CHÔ CAT ĐÀI

Theo thư mõi cùa ông L. Héloury Hội-tru-đđng hâ Báo-chüng, ngày 9 Mars viên quan châc-sâc Tân-Nam tñi lõi tại phòng Hội-nghi Quânciat.

Ông Perreau, Quản-ly Hàng-bạc Đông-duong;
Ông Lasseigne, Quản-ly Hàng-bạc Industrielle de Chine;
Bremner, Quản-ly Hàng-bạc Chartered Bank;

Ông Jacques Jessula, Hội-tru-đđng hâ Association des Anciens Militaires et Marins;

Ông Tanays, Hội-tru-đđng hâ Association des Médailles militaires;

Ông Moreau, Giám-đốc sô Bâtiments civils;

Ông Bé, Giám-tạo Thành-phô Saigon;
Bà Rose Quaintenne, ông Héloury ông de Lachevrotière, ông Nguyễn-vân-Cúa, ông Nguyễn-kim-Bính, hội-viên cùa Bân-hội Báo-chüng, ông Nguyen-chânh-Sát mât di kí ổi.

Khi viên quan châc sâc tñi tñu đđong dù và tñja vñi an hâi, ông Héloury m̄t hâi và đđe bài dien thuyết như sau nay:

Các ông:
Chắc các ông cũng cõi nhõi cái lõi ước xin tại Hội-dông Thành-phô Saigon ngày nõi châc châng khong. Từ ày đđen nay

thảm thoát đã biết bao nhiêu tháng, vì bà gởi tôi nói bao nhiêu năm cũng được. Lời ước xin ấy là xin tạo trúc tại kinh thành ta đây một tòa « Nam-kỳ chiến-si trận vong dài ». Nêu tôi tưởng chàng làm thi lời ước xin ấy tờ ra hỏi ông Eugène Cuniac còn sanh tồn.

Lúc ấy Thanh-dà ta đây đã có chia gánh nắn trong chiến cuộc gồm ghiết làm cho Âu-châu đồ máu ày rồi. Lúc ấy mỗi tuần hoặc có tin dây thép, hoặc có tản đem thư mà cho chúng ta biết những tên chiến-si Nam-kỳ bị tử trận đã nhiều rồi.

Bởi vậy có một vị Hội đồng Thành-phô là ông Moyaux, ở mặt trận trở về có Chiến-công khuê-hài và có thương tích, mới tỏ ý với Hội đồng Thành-phô về sự tình dùng đá cẩm thạch và đồng mà xây tòa kỷ-niệm những anh hùng vi quốc vong xu.

Rất tiếc thay lời của ông Moyaux xin còn sót một chút, bởi vì ở bên trường thi họ huyết còn dồi dào sô người Nam-kỳ từ trận chưa bay khóa được.

Rồi tôi định chiến, rồi tôi hòa-bình nữa.

Các ông đều nhớ những ngày ấy.

Tuy chúng ta ở xứ Nam-kỳ, xa xuôi mạc đâu mà mấy ngày ấy chẳng hé qua được. Những cuộc lễ vui chơi trong ngày 28 Juin 1919, đầu ở đây cũ g vây đầu ở trong chiến trường cũng vậy, cũng đều mừng cho L'ân-hiệp thắng tan bạo A-lo-män, Công-lý thắng Cường-quyền.

Trong mấy ngày ấy không ai mà quên chiến-si trận vong bao giờ. Có lập tạm một cái dài, tuy sơ lược mà làm lể rất trọng, ai coi cũng cảm động. Những người Tây người Nam đều hiệp ý đồ g òn mà xưng tụng chiến-si trận vong, đã ghi tên chung vào cẩm thạch cũng như chứng rằng đến bài ngoại dòng xanh, xuống cõi tuyền diệu voi, cũng còn giữ chặc dây đồng-bảo đã kết tại chiến-trường Âu-vức.

Sự tình lập Chiến-si trận-vong-dài tại Saigon mà kỷ-niệm người Nam-kỳ từ trận đến lúc này là khoan thứ nhì.

Dân sự đều trông cho sự tình ày thành ra sự thiệt.

Mà ai cứ sự này ? Ai xướng lập báu giờ ? Ai ? Có phải là quan Thông-đốc Nam-kỳ, hoặc quan Độc-lý Thành-phô Saigon hay không ?

Các ông, lúc ấy hội Bảo-chương mới xướng ra. Tôi do ý ông Maspéro thì nghĩ phân ràng cái nghĩa-vụ này lẽ thi người ngoài khơi doan mới phải. Thủ của ngài bây giờ đây. Quan Độc-lý Thành-phô ban sơ còn dùx, rồi có một lúc nó muôn ra lảnh làm cái nghĩa vụ ấy cho thành. Song ngài suy nghĩ lại rồi ngài cũng theo ý kiến như của quan Thông-đốc.

Ai này đều dùx như thế ; hội Bảo-chương nghĩ phản sự của mình làm giới-thiệu cho quốc-dân Tây-Nam trong xí này, nên mới xưởng lập một hội Phái-viên có dùx các sắc nhơn dân trong xí. Họ lập thành rồi sẽ định coi phải làm thế nào mà cát một cái dài tại Saigon để Kỷ-niệm chiến-si trận vong.

Hội Bảo-chương làm như vậy hết ai lo sợ nữa, và dân chúng thấy đều phì phòng.

Các ông, hội của chúng tôi làm có bao nhiêu đó mà thôi. Chúng tôi ráng hối sức mà gom vào hội Phái-viên này những người có phép và bồn phận phải vào đó.

Các ông đều có thể mà nhất định được. Các các ông nhất định chờ chàng không.

Phản sự của hội Bảo-chương bày giờ đã giao thanh tuấn rồi. Mãi trước khi thương chờ này cho các ông, tôi xin các ông cho phép tôi tò so át lời rằng dân sự đương trong cõi các ông lâm và xin phép bày tờ mày vần-dé mà các ông phải giải quyết đó.

Chiến-si Trận-vong-Bài sẽ-cát tại một chỗ đất nào, hoặc giữa một nèo đường nào tại Saigon thì cũng để mi ký nệm chung những kẻ trận vong đầu Langsa, đầu Anoam trong Nam-kỳ cũng vậy. Mà chúng ta là người Langsa, chúng ta pái để ý nhớ rằng chúng ta ở chung với một

*Những người hút thuốc hút Ông diều hoặc hút thuốc ván muôn khói bịnh thi hãy hút thuốc hiệu "Globe"

*Có một minh hàng Denis Frères có trứ mà thôi,

dân-tộc trong lúc chiến đấu đã tổ lòng trung thành mà giúp đỡ chúng ta, và chúng ta phải nương phong tục và tôn giáo dân ấy cũng như dân ấy kính trọng cách tế lễ của chúng ta vậy.

Vậy xin các ông hãy xét coi như định lập một cái dài để kỷ niệm chúng, hai chưởng-tộc rồi, mà có nên định cát một cái miếu thêm cho người Annam chàng. Các ông đều là người ở xứ Nam-kỳ thành niêm, vậy tôi chàng cần phải tổ thêm ràng lấy phần chánh-trị, phong hóa, lý-tuồng mà suy thi chúng ta nên làm sự ấy cho người Annam có chỗ phụng tự xứng đáng với công giùm giúp quê-hương Đại-pháp. Những người Đại biểu của chánh-phủ sẽ tổ với các ông rằng nếu làm như vậy thì chánh-phủ lầy làm vui lòng lâm.

Đã vậy mà rồi đây các ông sẽ thấy dân Nam-kỳ quyên tiền nhiều lắm. Ấy vậy có nên để coi dân quyên bao nhiêu tùy thích hay là định hàng số ? Nếu để thông thả thi chắc chiến-si trận vong dài sẽ đẹp đẽ lâm bởi vì người Nam-kỳ hể ký niệm vong hồn kẻ thác thi chàng tiết của ba giờ.

Sau hết các ông còn phải lựa chỗ mà cát cái dài ấy.

Chúng ta sẽ cát chỗ nào ?

Sự này có nhiều người chàng hiệp ý với nhau, người muôn chỗ này kẻ muôn chỗ kia nên chắc là khó định lâm.

Nhưng vậy mà chúng ta chẳng nên quan-tâng những kẻ trận vong chờ chúng ta lâm.

Các ông cũng chàng nên quên rằng nhiều tuổi đã đi trước chúng ta xa rồi.

Ấy vậy các ông nèi bò ý riêng mình đ, đầu ý ấy hay thế nào cũng vậy, làm như thế công việc của chúng ta mới muôn thành được.

Các ông, tôi xin nói một lời chót hết rồi tôi dứt.

Tôi xin các ông cứ ông Louis Gage làm Hội-trưởng bèn xin cứ ra một hội Phái-viên chuyên lo kiêm chờ rồi làm tờ trình lại cho Đại-hội thi mà ông sau đãng chọn vào :

Bà Rose Quainenne ông Moreau, quan Giám-tạo, ông Crosby, quan Cảnh-si Hồng-mao, ông Héloury với ông Arduser, Hội-viên của Bán-hội, ông Ng.-v.-Vịnh Phái-viên Annam, ông Drabier, bay mặt cho công-chung, ông Jacques Jessala, cựu chiến-trường.

của chúng ta. Tôi tưởng chàng cần già xin, các ông cũng đã sẵn lòng, vì Ông Gage tuy khen nhượng không muôn ai khen, song thật là một lòng tận tâm công ích, người không làm Nghị-trưởng phòng Thương-cuộc Saigon ấy là tại ý người muôn nghĩ đó mà thôi.

Các ông thấy đều biết ông. Vậy nếu các ông đưa tay lên mà bảo cứ ông thì dù tôi ý rằng chúng ta mến ông là dường nào.

Ông Héloury dứt lời thi thấy đều vỗ tay và cú ông Gage làm Hội-trưởng. Chàng ông Héloury mới nhận ngôii Hội-trưởng thỉnh ông Gage lại toạ vị. Ông Gage toạ vị Hội-trưởng rồi thi ngồi liền-kinh-lời tạ orz chư viễn quan có lòng tốt này ngôii vinh diệu cho ngài, thi ngồi sở lâm-tâm và cung-cầu xin chư viễn quan hết lòng giúp ngài làm cho hoàn-toàn cái nghĩa-vụ trọng đại này. Rồi đó ông Gage tiếng dồn ông Héloury làm Phó Hội-trưởng thi thấy đều bằng lòng và vỗ tay. Kế orz ông de Lachetrotte làm Tù-hàng, từ ông Arduser làm chiến Thủ-hộ, ông Nguyễn-văn-Cửu làm Phó Thủ-hộ.

Ai cũng đã hiểu rõ hội này lập ra đây chủ lô đang chiến-si Trận-vong-dài cho người Langsa và cát Việt-Nam Nghĩa-si-miếu cho người Annam vì nước bỏ nhà. Về chỗ lựa đặng cái chiến-si trận-vong-dài cho người Langsa thi hết thấy Hội-viên chàng sực tiếng dân, còn về Việt-Nam Nghĩa-si-miếu thi dễ tự ý chọn hội Hội-viên Annam chọn lựa lạy.

Do ông chỉ cho này, ông chỉ chỗ khác, coi bộ ý không hiệp nhau, nên ông Hội-trưởng bèn xin cứ ra một hội Phái-viên chuyên lo kiêm chờ rồi làm tờ trình lại cho Đại-hội thi mà ông sau đãng chọn vào :

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lâ, hát tinh những tuồng mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có.

Theo lời nói của bà Rose Quainenne, thi ông Gage có xin cùng hội, và số tiền quyên đang cát chiến-si Trận-vong-dài trả về một phần để cứu giúp

Mộng du thế-giới ký

Tiền-nu, Huynh-Binh, Phan-von-Bai

THUẬT

(Tiếp theo)

Nên là biểu tài đứng coi chừng, như có thấy bông ông Toc-machi dập xé máy lại thi tát bát lớn cho bã bay dặng bã chun vòi thương chẹc bã tròn » chí em tôi nghe người này nói là vậy, tức cười quá, nịnh không được, vùng cười xoà, rồi chí em tôi đặc nhất di thẳng.

Có hai bài chí em tôi muốn vỗ coi nhả thường Chợ-quán không, tôi nói bấy giờ cũng đã chiều rồi, để về ngõi cho khẽ chún mãi còn di chơi chỗ khác nữa. Cố iai và chí em tôi để huề ra xe lửa về tối nhà ; ăn cơm nước xong rồi thi đồng hồ gõ 5 giờ chiều.

Tới lại Bà-Tư biểu có Hai dàn chí em tôi di coi hát bài. Bà-Tư nói : « Bạn hát của Cô..... hay lâm, di coi thử cho biết có hay bằng bạn hát miệt vuông không. » Tánh tôi thuở nay ít tra coi hát coi xướng, mà mặc chí ba Ông nghe Bà-Tư nói muốn di coi hát lâm, nên tôi phải chịu theo ý chí mà di cho vui. Vô tội rạp hát coi, thi bạn hát đà ra được vài lớp tuôn rồi, mà tôi không biết là hát tuôn cùi, một lác thiay có cõi đầu dien bỏ tóc xã chạy, kẽ một lác lại có vài anh ra đời tiền mai lộ, rồi kẽ một lác (hơi lâu lâu chút) lại có một ông vua chạy té lén té xuông thở ván thở dài, dang sau có vài chú tướng râu ria quần quít mặt muỗi dữ dảng vát giảo duỗi theo gần bến gót. Tôi thấy vậy muỗi lòng quá, mới nghĩ thăm trong bụng rằng : « chàng mày khi di coi hát, mà đêm nay di coi lại, gấp hát chí cái tuôn lâ đời vậy. Cõi bác thử nghĩ coi, xưa nay có tôi nào duỗi vua chạy bay tóc tráng như vậy không ? mà ai lại nảy bảy chí thử tuôn bội nghịch như thế, thiệt đáng khinh bỉ thay ! trong via tôi giận lầm, có ngâm một bài thi như vậy :

Tuôn chí chàng biết thử tuôn chí,
Đội mǎo mang râu rát dị kỳ.

Buổi chúa dành ngồi trong cửa cùm. Bốn người dọc cửa lối đường đi. Tâm lòng gian nanh nào ai thấu. Lỗi miếng khôn lanh ít kẽ bi.

Thiệt quá Tiên-Hoàng xtra có dạy. Xướng ca vỗ loai, ấy đờ ni.

Kể hát xuất khác, chí em tôi không coi nứa bóc ra vé,— Đì giặc đường tôi dơ đồng hò deo tay noi yên sáng đèn coi thi cây kim vẫn đà chỉ qua 11 giờ. Cảnh tuỷ: hàng cây trắng dội, chỗ có chỗ không, dây quấn đều treo, cái cồn cái tác, hai bên phô xá giấc ngủ im lìm, một dọc ngựa xe, dứng chờ rộn rực. Khi em tôi đì ngan qua đó, mày người mới lên xe đi. Nghĩ vì trời thì lạnh sương sa lái dat, cảnh trở sang ba, đường thi xa cảnh lại vẫn tanh, người dì không mệt, nên chí em tôi mới lên xe vé, tới nhà cô Hai kêu cũa, Bà-Tư lật đặt gậy mồ, chí em tôi vò đồng cũa lại chạc cung ngồi trò chuyện với nhau chơi một hồi, mới di ngũ, khi vò buôn nằm ngủ, tôi thao thức hoài, ngủ không được nghĩ tới việc kia việc nọ bắt nhớ nhà không biết chừng nào. Chẳng biết mấy bữa nay Ông-ngoại, bà-ngoại tôi, cậu-bà mợ-ba tôi và mày anh mấy chị tôi ở Bình-Long mạnh giỏi thế nào, còn cậu mày tôi và mày em tôi ở B-K mạnh giỏi thế nào, tôi đì 7, 8 bữa rày, mặc lo công chuyện, chưa gọi được cái tên nào về thăm. Chắc ố nhà cậu mà tôi trông lâm, tôi nhắc tới đây là gan tôi bao bột, nước mắt tôi tuôn ra nướp nướp, tôi lây cái khăn tè cạnh mình chí-ba-Ôn tôi lau mà chẳng biết chí-ba-Ôn hay kóng? chí-Ba-Úi thức, ngủ? Cố nhớ Cậu-bà mợ-ba không? Cố ngủ mòn rôi, có hay chí là mày bà què-mùa ở đóng bài. Ta củng chẳng nên trách.— Cô Hai mua đồ rồi biếu chí em tôi về dọn bánh thịt ăn rồi, Cô Hai và chí em tôi sám sửa đì-Bà-chieu (Giadinh).

(Còn nữa)

Rượu hiệu Grand vin du cap CORSE của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mủ không có bán thi thoái, « unjinh » chờ dùng mua của chèc. Bà này có lồng sốt sắng vố cuộc tranh thương với chèc lâm, mà thiệt vậy, tôi có ý coi đồ dùng trong nhà bả

mà nhứt là đồ y-phục cũa bả, chẳng có một món nào là hàng Tàu cũ, dùng-tinh là hàng Bắc mà thôi. Bả củng biếu tôi tự hào dùng mui hàng Tàu nứa, mua hàng Bắc dùng cũng tốt vậy, đã rẽ mà lại giúp ích cho đồng-bang minh được. Thị tôi thừa với bả rằng: « ố quán hàng Tàu của cháu bận dày và đem theo rương đó, là đồ của má cháu may trước khi đồng-bang ta chưng tuyệt giao với chèc, nay sóng gió tuyệt-giao nồi lên đúng đúng, cháu bỏ đi thì té ra xa xí; mà cháu bận vò thì cũng nhặt nhặt tramped, nhưng vay mà cháu cam doan với bả, cháu bận đồ này rách rái, cháu không mua hàng của chèc nứa.— Thời đê cháu di chuyen với cô Hai kèo trưa.

Chí em tôi đì với cô Hai ra chợ Ông-Lanh, từ nhà bà Tư ra chợ cách chừng 200 thước tây. Chợ này buôn bán cũng thường, không sung túc bằng Chợ-lớn, nhưng mà người ta cũng đông, buôn bán cũng khẩ. Hai bên đường lộ chạy dài vò phia trong chợ cũng có tiệm Annam ta buôn lán hàng hoá và phia ngoài chợ cũng có người Annam ta bán thịt heo bán hàng vật hiem-hiem, mà ngurdy mìn ít mua, cù xóm lại mua của chèc, tôi có đón hỏi 1, 2 người đàng bà sang trọng đi chợ thì họ nói: Annam minh bán mắc, và chèc chia mua chịu không được, còn chèc bán nói và ròng rã mua chịu được, và lại thuở nay quen ai mua này, đê hơn là nứa của người lạ khó lòng. Buồn thay! Annam ta có người nói nghe mà chẳng ngán, rất bức như mày bà vẫn-minh ở thành-thị mà còn nói vầy thay, buồn chí là mày bà què-mùa ở đóng bài. Ta củng chẳng nên trách.— Cô Hai mua đồ rồi biếu chí em tôi về dọn bánh thịt ăn rồi,

Nay muôn cái lương nông-nghiệp trước hết phải lựu giòng lúa mà trồng. Theo lời của ông Trần-văn-Hưu đã thi nghiệm rồi thì trong xứ ta buôn này có giòng « lúa Hué-ký » là một thứ giòng dặng hột, nặng cùn mà lại đê bán nứa. Có nhiều tỉnh Nông-gia đã biết giòng lúa ấy rồi, có người lại đã thí nghiệm rồi nứa. Bón-báo muôn cho nông-gia trong xứ trồng giòng ấy cho nhiều nên xin lục tóm bài luận của ông Trần-văn-Hưu ra sau đây mà bô cáo cho quốc-dân rõ biết.

Đông-dương thời sự

GIÁ LÚA VÀ GIÁ BẠC

Lúa bứa nay cl & iới nhà máy tại Cholon mỗi 100 kí-lô giá 8 \$ 00 iới 8 \$ 80.

Bạc bứa nay mỗi đồng là 13 f. 50

LÚA HUÉ-KÝ

Thầy trong xấp Nông-báo xuất bản tháng này của Saigon Khoa-hoc-viện có đăng một bài của ông Trần-văn-Hưu luận về giòng « lúa Hué-ký » rất tường tận. Võ trong miền Cực-đông này xứ Nam-ký ta lúa gạo bán cho ngoại-quốc duy thua Miền-biển mà thôi, còn sánh với các xứ khác thì nhiều hơn người ta hối tuy. Nhưng vay mà trong xứ ta bây nay nhà-nông làm ruộng thì chí lo có lúa cao nhiều mà thoi, chở ít lo kiêm thử giòng nặng, cùn mà cây ngò ban cao được lợi, hoặc lúa giòng lúa tốt mà cây dặng bán cho đê mồi hàng. Bởi sở hanh của chúng ta sai lầm như thế nên bây nay mỗi năm chúng ta thất lợi không biết là bao nhiêu. Nếu chúng ta muôn nông-nghiệp hoảng-khai, lý-tai thêm tham vượng thì chúng ta phải cải cách mới được, chứ chúng ta noi đường cũ mà đì hoài, chàng những là chúng ta thất lợi mà thoi, mà giòng lúa của nước ta càng ngày càng thêm xâu, rót lại các nước họ không mua nứa thì chắc phải thiệt hại nhiều lắm.

Nay muôn cái lương nông-nghiệp trước hết phải lựu giòng lúa mà trồng. Theo lời của ông Trần-văn-Hưu đã thi nghiệm rồi thì trong xứ ta buôn này có giòng « lúa Hué-ký » là một thứ giòng dặng hột, nặng cùn mà lại đê bán nứa. Có nhiều tỉnh Nông-gia đã biết giòng lúa ấy rồi, có người lại đã thí nghiệm rồi nứa. Bón-báo muôn cho nông-gia trong xứ trồng giòng ấy cho nhiều nên xin lục tóm bài luận của ông Trần-văn-Hưu ra sau đây mà bô cáo cho quốc-dân rõ biết.

18 Mars 1920

NÔNG-CÔ MIN-DAM

11

Giòng « lúa Hué-ký » này đặt tên như vậy là vì gốc nó ở bên nước Hué-ký. Cách 15 hoặc 20 năm nay có một ông Cai-tông ở Mạc-bắc tỉnh Tràvinh gởi mua đèn Hué-ký. Chứng thùng đèn gởi đến, khui ra thì thấy trong ấy có lót rom, mà rom này còn dinh nhứng hột lúa, hột nào coi cũng tốt. Người bèn day dù rom ấy rồi lượm được chứng một chén lúa. Đến mùa mưa người bèn deo thur cung như deo lúa của mình thuỷ nay, nghĩa là bắc mạ rồi chờ mạ đúng lứa nhò cây chổ khác. Giòng Hué-ký deo lêu xanh tôt, cây rồi lúa lên mạnh, chứng trả bông hột lại nhiều nứa. Người thày vậy nên qua mùa sau đê bết lúa gặt ấy mà làm giòng. Năm sau lúa cũng trúng nứa tính ra mỗi mẫu gặt tới 300 già (6. 900 kilos).

Từ ấy ở xứ Mạc-bắc nhiều người chịu cây giòng ấy. Cách vài năm sau diễn chè bên Soctrang. Cần-thơ đến nay và cây thay. Qua năm 1908 ông Linh-mục ở Mạc-bắc lấy giòng ấy mà gởi cho Nam-ký Nông-cuộc thí nghiệm, rồi sở Canh-nông mới bia giòng gầy ra nhiều mà bán cho đê-chù trong Lục-Ính.

Giòng lúa Hué-ký chịu cây ruộng biển, lên mạnh hơn nhiều giòng lúa khác. Hè deo trong tháng bảy tay thi qua cuôi tháng giêng hoặc đầu tháng hai năm sau sẽ gặt. Cây lúa thường cao từ 4m 40 tới 4m 60. Hột lúa rất nặn cắn, lại ít hay rung nên khôn bao, song đậm thi có khôm chút.

Trong năm 1918 ruộng xứ Mạc-Bắc phần nhiều đều bị lúa « tim », mười phần thất hét 7 phần song ruộng nào cây lúa Hué-ký thi đê không bù bao mà lại trúng nứa. Năm ngoái ở Cần-thơ có nhiều chỗ bị hạng hư lúa nhiều, mà ruộng nào cây lúa Hué-ký thi đê đều tốt hết thay.

Mùa 1910—1919 tại Cần-thơ có cây thử giòng lúa ấy trong 5 khoanh đất, mỗi khoanh dung một mẫu. Chứng gặt đậm rồi thi cân được khoanh thứ nhất 2510 kilos, khoanh thứ nhì 2565 kilos, khoanh thứ ba 2701 kilos khoanh thứ tư 2711 kilos, và khoanh thứ năm 2878 kilos. Có người cây ruộng khác nứa sò đậm hơn hét mồi mẫu là 3791 kilos (165 già), còn số thắt hét mồi mẫu cũng được 1555 kilos (70 già). Tại Mạc-Bắc thường

(1) Il y a trois choses pour lesquelles l'homme est né: le travail, le chagrin, la joie.

rồi đó, nhưng tràn truồng, yếu ớt, phải nhờ bao nhiêu công cũa, của cha mẹ, ôn huệ của người chung quanh ta. Ày đó là ng của đời ta. Ta ở đời, phải trả nợ đời. Hưởng có lẽ diêm nhiên mà tạu mường. Lầm đê trả nợ đời, thắc là bỗn-phản ta đối với đời ta, ta chẳng nên từ cõi mà không làm vậy.

Nhưng đừng tưởng rằng ta làm cho ta với cho người, là đã hiều hai chữ « Bởi người rồi đâu ! Bởi người còn bắt ta nhiều nỗi áng-cay, lâm-tinh khôn-não, nỗi khôn-om, nỗi lúc nồng-mưa, nỗi nồng-hi-vọng khôn-dầu, nỗi những việc làm vò iệu, chàng ít thi nhiều, không thể này thi thế khác, chắc người ta ai cũng trãi bao phen phiền muộn. Cái phiền muộn ấy làm cho người đau đớn, khô sô, hắc roi giọt lụy, khi oán trách trời, thời bao nhiêu nhứng câu xỉ vè mắng nhiec, lát là rầy hét, Ôi ! cái hating người ày là một hảng người không có trí khôn-kên nhẫn, tình-thân chuyen nhứt.

Thứ xem người nông-phu cầm sương dài nồng, yêu-phận làm ăn ; người chiến-si qua đạn lợt tên, vuilòng vì nước, nhứng bậc cùu dân độ thê, đánh chiu khó-euc, mà không nau chí ngã lòng, khôn kêu câu cán-trach, trong lịch-sử chép nhiều gương đó vậy. Thế thi ta phải hiểu rằng đời người thường bắt người ở trong vòng khôn-euc, mà cái khôn-euc ày lại là « hòn đá thô » làm cho linh-khon cao-thuong, công-nghiep vi dai. Ai kêu, ai khóc, ai cầu nguyện, đều là không có can-den, hê sô phản-bảo sao thi đánh vây cứ làm cho hết công việc tàng-té, đầu đau đớn về thân xác hay về linh-khon, củng không i ên than thở gì cả.

Nhưng khôn kipli đời người giam hòn mãi ta trong cảnh buồn kinh-ý dầu. Hết buồn thi ta lại vui, lại sướng, đời người lại hiện cho ta nhứng cảnh cúc lạc vòi cùng. Nay đời người có buồn có vui, có khô có sướng, cung như khí hậu khi mua, khi nắng, khi róng, khi lạnh. Ta, chí khô bao nhiêu tíc là ta đặt đời ta lên cõi tinh-yên vĩnh-viễn, tức là ta tập luyện tu-tuồng lịch thiệp của ta, nhứng nhà thi-văn thường gian-han khi phiền muộn mà ta ra nhieu bài văn lý-thú, kia nhà binh-gia thường nhân lúc khôn-cùng

mà nghĩ ra nhiều mưu mô toàn thắng. Vậy khi ta được hưởng cuộc sung sướng thì ta cứ sung sướng, đừng nghỉ đến sự khó trai qua. Nên ta đã làm để sửa sang cho đời ta, chịu sự khó khăn tập luyện đời ta hưởng sự sướng để thưởng cho đời ta. thê là ta đã hiểu cái « chán sinh » của ta rồi đó. Cái « chán sinh » ấy là cái đời ta nêu sống. Cho nên đời người ví như một bồn tuồng mà người là một vai tuồng. Vai tuồng giỏi thì đóng được dù trời khai huân, khai vui, khai vinh, khai nhục, ta được hết tinh thần vai trò. Người hiểu hai chữ « đời người » cũng vậy.

Ai ơi thử nghĩ mà coi.
Đời người ba cảnh hân hoi rõ ràng.
Làm người đáng bậc giới giang.
Trong ba cảnh ấy phải toan liệu bê.
Ở đời mới khỏi người chê.

T. B. T. V. HUYNH-TICH-CHAU.

Lời rao đấu giá

Province de Mytho

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'adjudication :
Bureaux de l'Inspection de Mytho le 29
Mars 1920 à 9 heures matin.

Objet : Construction d'une maternité au village de Thanh-Son, canton de Loi-Trinh, (Cailay-Mytho).

Importance approximative... 4.678\$34
Cautionnements provisoire... 80 00
Cautionnements définitif. 900 francs.
Bureau où le cahier des charges peut être consulté : Inspection de Mytho 1er Bureau 3e Section Saigon.

Mytho, le 26 Février 1920
L'Administrateur

Trường sơ học tại đường Richaud mồng sáu tháng tư Langsa (6 Avril 1920) mới tru.

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

(Tiếp theo)

Vinh hoa bồ lúc phong trần,
Chữ tình ngày lại thêm xuân một ngày.
Trong quân nhơn lúc vui vầy,
Thong dong mới kề sự ngày hàng vi :
Khi Võ-tích, lúc Lâm-tri,
Nơi thi lừa đảo, nơi thi xót thương.
Tâm thân rày đã nhẹ-như-bon,
Chút cỏn ăn oán đổi đùng chua xong.
Tử-công nghe nói thi chung,
Bát bình nồi trận dùng-dùng sám vang.
Nghiêm quân, tuyển trung sẵn-sang,
Dưới cờ một lịnh với vàng rủ sao. (1)
Ba quân chỉ ngọn cờ đảo,
Đạo ra Võ-tích, đạo vào Lâm-tri.
Mấy người phu bạc xưa kia,
Chiêu dnh truy nã ; (2) dem vé hỏi trả.
Lại sai lịnh-tiền truyền ra,
Giữ giàng họ Thúc một nhà cho yên.
Mụ Quản-gia, vải Giác-duyên,
Cũng sai lịnh-tiền dem tin rước mời.
Thứ-sự kẽ hết mọi lời,
Thì lòng ai ai cũng giận còn người người
cũng chớp uy !

NGHĨA XUÔI

Lúc này Kiều gặp Tử-Hai vinh hoa đã bồ lúc phong trần rồi, lại thêm chữ tình ngày lại thêm xuân một ngày nữa. Đường túc trong quân vợ chồng vui vầy cùng nhau, Kiều mới kề lề những ngày hàn vi của Kiều cho Tử-Hai nghe. Nào là khi ở nơi Võ-tích, nào là lúc ở Lâm-tri, nơi thi cao thán lừa đảo, nơi thi cao thán thương xót. Nay tâm thân tôi rày đã nhẹ-nhàng rồi, nhưng chút cỏn sự oán đổi đùng chua xong. Tử-Hai nghe lời Kiều nói việc thi chung rồi, thì nồi trận bắt bình dùng-dùng như sám vang. Mới đánh trống nghiêm quân lên chọn tướng sẵn-sang, dưới cờ Hải mới ra lệnh với vàng rủ sao. Ba quân chỉ ngón cờ đảo, đạo thi ra Võ-tích, oán đạo thi vào

Lúc này Kiều đã vinh hoa, nên bồ lúc phong-trần.
Còn chữ tình thì ngày lại thêm xuân một ngày.
Trong quân nhơn lúc vui vầy,
Kiều mới thông dong mà kề hết những sự ngày hàng vi.
Khi ở bến Võ-tích, với lúc ở bến Lâm-tri.
Nơi thi lừa đảo, nơi thi xót thương.
Tâm thân rày đã nhẹ-như-bon,
Rày đây tâm thân đã được nhẹ nhàng rồi.
Nhưng vầy mà chót cỏn ăn oán đổi đang đến trả chua xong.
Tử-Hai nghe Kiều nói thi chung.
Bát bình nồi trận dùng-dùng như sám vang.
Mới nhóm quân lại tuyển trung sẵn-sang.
Dưới cờ một lịnh với vàng rủ sao (mai như sao băng.)
Ba quân chỉ ngón cờ đảo.
Đạo ra Võ-tích, đạo vào Lâm-tri.
Mấy người phu bạc xưa kia,
Chiêu dnh truy nã ; (2) dem vé hỏi trả.
Lại sai lịnh-tiền truyền ra,
Giữ giàng họ Thúc một nhà cho yên.
Mụ Quản-gia, vải Giác-duyên,
Cũng sai lịnh-tiền dem tin rước mời.
Thứ-sự kẽ hết mọi lời,
Lại thêm sai lịnh-tiền truyền lịnh ra.
Biết giữ giàng họ Thúc một nhà cho yên ổn.
Còn mụ Quản-gia với vải Giác-duyên,
Cũng sai lịnh-tiền dem tin rước mời.
Thứ-sự kẽ hết mọi lời,
Thì lòng ai ai cũng giận còn người người
cũng chớp uy !

BIÊN TÍCH

(1) Rủ sao là: mau như sao bay; trong
cõi-văn có chửi « tu-hìn » trong bài Hàng-vuong-các-phú.

(2) Truy nã là: bắt buộc;

Hết lời hút thuốc thi tôi cứ dùng máy
hiệu Lé-MIJI mà thôi.

BÀNG DANH MÁY VI ĐỘNG TIỀN

QUÝ DANH	CHO Ở	SỐ SAC	NGÀY MUA	NGÀY MANG
Ông Nguyễn-hoa-L...	Vinh-sanh-dường Longxuyen.	5.00	1er janvier 1920	1er janvier 1921
» Trần-văn-M....	Hội-dồng Cái-hè.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Nguyễn-văn-Gb.	Hội-dồng Longxuyen.	5.00	» octobre 1919	» octobre 1920
» Phạm-kim-Kh..	Vinh-trach Bacieu.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Tám.....	Rachgòi Cantho.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Trần-quí-D....	Đất-sét Sadec.	5.00	» janvier 1920	» janvier 1921
» Cao-văn-V....	Hội-dồng Rachgia.	5.00	» juillet 1919	» juillet 1920
» Nguyễn-văn-Ph..	Thanh-xuân-dòng Tapan.	5.00	» janvier 1920	» janvier 1921
» Triệu-vạn-T....	Cai-tông Bacieu.	5.00	15 février 1920	» février 1921
» Nguyễn-hành-T..	T. P. Poem-penh.	5.00	» février 1920	15 février 1921
» Nguyễn-kim-Th..	Interprète Mytho.	5.00	1er février 1920	» février 1921
» Nguyễn-văn-Tr..	Độc-phù-sử Mytho.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Hồ-văn-H.....	Tân-hưng Sadec	5.00	15 février 1920	15 février 1921
» Nguyễn-kim-Th..	Lái-thiều.	5.00	7 février 1920	7 février 1921
» Nguyễn-tri-Ph..	Ba-trinh Socstrang.	5.00	1er janvier 1920	1er janvier 1921
» Nguyễn-văn-T..	Mỹ-trường Cai-lây.	5.00	8 février 1920	8 février 1921
» Hương-chú-Th..	Lương-tâm Long-my.	5.00	1er janvier 1920	1er janvier 1921
» Phùng-thiết-Q..	Phước-vinh-Tây Cảng Giê.	5.00	» janvier 1920	» janvier 1921
» Nguyễn-văn-Tr..	Huyện à Tayninh.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Châu-M.....	Thai-binh Tayninh.	5.00	» janvier 1919	» janvier 1920
» Lê-thượng-Ng..	Cairang Cantho.	5.00	» novem. 1919	» novem. 1920
» Đỗ-văn-L....	Phú-lâm Tâchâu.	5.00	» janvier 1920	» janvier 1921
» Lâm-quang-K..	Secrétaire Caumau.	5.00	» février 1920	» février 1921
» Đỗ-kim-C.....	Propriétaire Giarai.	5.00	» juin 1919	» janvier 1920
» Phạm-thanh-B..	Lô-bé Bacieu.	5.00	» mars 1920	» mars 1921

TIÊU THUYẾT

AI LÀM ĐƯỢC

(Tiếp theo)

Thôi tôi cắt cái vòn dày để cho
vợ chồng nó, còn cái lời thi tôi
tính như vậy: Tôi nghe cờ Băng-Tâm
không khứng kết tóc với tôi thi
còn không thiêu mòn chi. Song
ông nay tính mua cho cờ lô than là có ý
muôn làm cho cờ hặt bờ hềm nghi về việc
giảu nghèo. Thiệt ông ở như vậy đèn chêt
cháu cũng chẳng giám quên.»

Ai này thuận tình hết, duy có Băng-Tâm
tử nản không chịu thi của Khiêu-Nhàn
cho, vì nói chị em mà giúp nhau ấy là
phận sự làm người, chờ không có ơn chi
hết. Còn Trường-Khanh thì mấy tháng
nay cô ta dộ được tánh tình rồi nên không
còn nghĩ chi nữa.

Chi-Đại và Bạch-Tuyết cứ nói hoài và
ai này cũng nói dộ vô tung thế Băng-

tâm lô than tại đây rồi tôi đứng làm chủ hòn

mà gá cho thấy Trường-Khanh; mây-cháu

ngó coi có được chặng?

Trường-Khanh mừng cũng lấy tay miếu
Nhàn mà thưa rằng: « Ông cũng rõ biết
rằng có hai mà khứng kết tóc với tôi thi
còn không thiêu mòn chi. Song
ông nay tính mua cho cờ lô than là có ý
muôn làm cho cờ hặt bờ hềm nghi về việc
giảu nghèo. Thiệt ông ở như vậy đèn chêt
cháu cũng chẳng giám quên.»

Chung

Lò máy làm dầu

của Ông Nguyễn-chieu-Thông tại đường
Balikao và Quai Bonnat Cholon

Tại đây có bán đủ thứ bánh dầu : Bánh
phèo, đù-dù, Cao-su, mè và cám dừa v.v.
Còn may xay-làm ra đủ thứ dầu theo
kim-thoi.

Có may xay các thứ xương thú như là :
trâu, bò và heo vẫn vẫn. Xay xương nát
biết là như bộ, để dùng làm phân mà
trồng. Những là : mía, huốc, hoặc Cao-su
tốt lắm. Nhưng là dùng nó mà vãi ruộng thì
quí biết đường nào. Ruộng nào có phèn
hỗn vãi phân nấy thì hạ liền và trúng lâm.

Bên Trung-quốc như Thượng-hải, Thiên-
tân và Hàng-châu các xứ, hiện nay người
ta dùng ròng bột xương thú làm phân mà
trồng cam, quýt và các thứ trái câyтолам.

Chu quí-khách lúc rảnh rang xin đến
tại lò máy này xem chơi thì rõ công việc
làm là thế nào.

Bán tiệc muỗn cho vui thi phải có
rượu bột hiệu Tisane Marquis
de Bergey demi sec.

Có một mình hàng Denis Frères
có trú mà thôi.

già, một người sồn sồn, hai người con
trai, hai người con gái và bốn đứa con
nít đương ngồi mà xem kẽn; hỏi ra thì
mới biết ông già là Bạch-khiêu-Nhàn,
người sồn sồn là Lê-xuân-Thới tri-Phù
hưu trí, hai người trai là Chi-Đại với
Trường-Khanh, hai người gái là Bạch-
Tuyết với Băng-Tâm còn bốn đứa nhỏ
ấy là con của Chi-Đại và Trường-Khanh
mỗi người hai đứa.

Họ lại nói với người thương-khách ày
rằng Chi-Đại và Trường-Khanh là người
giàu lớn hơn hết trong xứ Camau. Hai
người này có sầm tau để chờ khô, then
cùng gao lúa đi bán cùng mây cũa biển
trong Cực-dong, còn vợ ở nhà lo nuôi
con, coi gi áo và giúp kè nghèo đói.

Camau, mảnh-thu 1912.
H. Biểu-Chánh.

Hàng ông rượu Amer Honoré
là một thứ rượu tiêu hóa đệ nhất.

Có một mình hàng Denis Frères
có trú mà thôi.

**Nước màu nhuộm
TÓC VÀ RÂU**

Một cách mau lẹ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tót nhứt, chàm một chút thì thay tóc râu đổi ra màu

Đò dợt.— Đò sậm.— Hay là đen huyền

Theo ý nήinh muôn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hè dùng thì thay hiệu nghiệm, đã dέu tót mà chẳng hế phải lợt. Dùng nước nàu này rất tiện, không mực tóc, mà làm cho tóc mềm, mướt và không rụng được.

Gởi cho hàng một cái mảng da t'quai tien tay thi hàng sẽ gờ nước màu cho.

HÀNG A. SEGUIN
Rue de Moulis

Món bài số 153 tại BORDEAUX có trứ bản

Phô dọn sân

Ngang chợ mới Saigon có một cảng phô dọn dẹp sân sàng, có đem vò 5 ngon đèn khí, có bồ nước, có lò làm bánh, ai muốn buôn bán thi người chủ bằng lồng sang lại tính đủ tiền sở phí vậy thôi.

Ai cần dùng cứ do tại Bồn-quán mà thương nghị.

**TIỆM
Trương-v.-Hanh et Cie
tại Saigon**

Có lâm đố đúc bằng Xi-mon (Ciment) dùng để cát nhà, như là song Xi-mon, đầu cột, Bông gâng nóc nhà.

Làm làm theo ý chủ muôn chẳng sai chạy chát nào.

**TIỆM
Nguyễn-hữu-Sanh**

91, Rue Catinat 91.
SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tàu, hàng Tây tót lầm mà giá cũng rẻ.

Còn thơ may đồng lầm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tót giá nhẹ.

Rượu Eau de vie Dejean
Đà thơm mà lại ngon. Ai uống cũ g
đều ua.

Có một mình hàng Denis Frères
có trứ mà thôi.

Cáo bạch

Nhà Bùi-TÂN-Phát mòn bài số 426 cho
tới 438 đường Paul Blanchy (Cầu-kiệu)
mới dặng :

Sáu cái máy xay gạo (xay lúa ra gạo
lúc, gạo lúc ra gạo trắng mít lược) mỗi
ngày chạy dặng 8000 kilos gạo.

Máy chắc vô cùng và dễ dùng lắm.

Ai muốn lập nhà xay gạo thì mau mau
gởi thơ cho ông chủ nhà Bùi-TÂN-Phát mà
thương nghị.

Ai muôn mua nón

Kính cáo cùng chư quí Ông và quí thày
đặng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mỹ, chủ tiệm bán nón
lại đường d'Adran mòn bài số 110, Ké
từ ngày 1er Avril 1918, thi tôi đổi tiệm
qua đường d'Ormay mòn bài số 65.

Xin quí Ông và quí thày obâm lác nhau
tìn, xin ghே tiêm tôi xem chơi, thi tôi
đang lóng tiếp t'nhé.

NEUYỄN-VĂN-MỸ
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

Kieu lòi

Bốn báo chū-bút mắt đi lục-tinh gần
núi tháng nay, bài vở có sót chỗ nào,
kính xin khán-quan miễn nghị.

D. C. M. D.

**Xin chớ quên cuộc
tranh thương!**

**• Xin đừng quên cuộc
tranh thương!!**

**Phải nhớ cuộc tranh
thương luôn!!!**

Trại mộc, chạm và cản, hiệu là

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA »

Tại Lái-thieu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là : Bàn ăn mặc đá dài, có cẩn diem, hay là tròn ; Bàn ăn mặc đá tròn, kê thành hay không ; Bàn ăn mặc gỗ liền, Bàn tròn 4 trụ 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liền ; Bàn lầu ; Bàn khách (pour salon). Bàn rượu (Tables d'appétitif) có nhiều kiểu ; Váng một, hai, ba, chon tiễn có diem ; Tủ thờ cản hay là tròn, có nliêu kiều ; Tủ áo ; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiên đê sách (bibliothèque) Tủ kiên soi, 1 hay là 2 mièng ; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ đê kiêng (colonne) ghே ngồi (banquette) hay là kiêu khác, có nhiều thứ ; Ghே Báng-nguyệt ; Bàn viết ; Bàn trù mặt ; Váng ngồi mặc bảng đá trắng có chon tiễn.

Làm theo kiêu kim-thời, bảng cây Trắc, cầm-lai, gỗ, toàn là danh-mộc ; thơ làm khéo-léo tinh-xảo, không già-dỗi.

Xin quí Ông có muôn dùng các món kẽ trên đây, hoặc theo ý, thi gởi thơ và kiêu, cùng là thán-hành đèn tại Trại tôi, ở Lái-thieu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thi tôi sẵng lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý quí Ông.

CHU-TRAI cản khài.

CASINO DE SAIGON

Cáo bạch

Nhà hát bóng Casino đứng bức
nhứt trong cõi Đông-Dương, mỗi
tuần thay nhiêu lớp lạt thường, đã
hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-
frères gửi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại
Saigon 25 năm công cảng, thày
thầy đều rõ chàng công người
máy không rung hinh chóit tót tưối
xem tới mảng mà không mỏi mắt
Xin quí khách thưa khi hóng mát
đèn xem chơi tiêu khiển rất vui
lòng, nhiều tích hay dẹp dạ quí
Ông. Nội tuân này sắp tới có hát
một thứ tuôn mới Mascamor tới
14 lớp tiếp theo hoài hay lám.

NEUYỄN-VĂN-Chuộc
115, rue d'Adran
SAIGON

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dồng
Hiệu tiệm « THỦA-MÌNH »
của M. NGUYỄN-KIM-THỊNH
Thông-nghôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư tôn ông
quí khách được hay : Nay tôi mới mở ra
một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ
lưỡng, và khăn đóng bằng nhiều hàng
Bombay thượng hạng nhẹ nhàng thật là
đẹp lâm, theo kiêu kim thời. Cái xin
chư quí Ông, quí Thầy, quí Bà, quí Cô
cô lòng bà cố giúp tôi nên việc, thi tôi
thảm cảm thanh tịnh, hàng ngày ghi tao.

NEUYỄN-KIM-THỊNH,
Đôn khái,

LỜI RAO CẠN CẤP
CỦA

Hàng Bạc Annam

Vốn là 10 triệu đồng

chia ra làm một triệu phần hùn, mỗi phần 10 đồng

Chúng ta vừa mở con mắt

Bạc là xương sông. Muôn tranh thương-quyền thì trước hết phải
lẽ cho cảng xương sông.

Xương sông ấy là hàng bạc này:
Nếu không có hàng bạc này thời muôn việc chẳng nén.
Annam mình phải mang hờ.

Tinh lầy ! Xét lậy ! Ráng lậy !

Chúng ta cà thùy người bồn-quốc gặp lúc chồng chối cuộc đời mà
chen vai vào cuộc buôn bán lớn, làm ruộng to, dựng nhà nghè dò sọ.

Xin bạn đồng-bang phải hùn vớ, ke ít người nhiều, nào giàu
nào khό, thùy chồng cho mau.

10 đồng bạc không nhiều mà nhiều người hùn sẻ đặng 10 triệu
chẳng khό.

Nếu giàu mà không hùn rồi phải thận mặt với kè nghèo mà có hùn.
Sách có câu rằng : Chúng tri thành thành, nghĩa là : Phải nhiều

người hiệp trí xây nên thành, cũng như lời tục rằng :

« Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây dum lại nên hòn núi cao. »

TIỆM THỢ BẠC

CỦA

M. Cao-vǎn-Hy

108. Boulevard Bonnard — Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nǔ-
trang theo kiều kim thời, xinh đẹp khéo
lạ và cùng ; những là : vàng-vàng, chuỗi
bột, hoa tai, cà-rá, giấy-chiến, neo, xuyễn
v.v. kiều chạm rất nên huề dạng.

Xin các bà, các cô hãy đến xem thử
một lần thi biết.

Nay kính
Cao-vǎn-Hy cẩn khái

Lời rao

Tân-dịnh Saigon đường Lavalanche số
nhà 80 có bán 2 cái xe 1 cái Milord đồng
tại nhà Trigant còn mới tinh hảo. 1 cái
xe 2 bánh mặt luôi cũn còn mới. 2 con
ngựa.

1 con đê di xe Milord 1m,35
1 con đê di xe 2 bánh 1m,25

Bộ bắc kẽ đủ 2 con ngựa. 2 cặp lồng
đèn tây. Các ông như muôn dùng xin
đến nhà chụp hình của thùy Đồng
(đường Charner 93) mà thương nghị:

Muôn mua hết 2 cái hay là một cũng bán.

I ĐÔNG 93 B° Charner
SAIGON

Bạn hát xiết Annam
(CIRQUE ANNAMITE)

Kính cung lục-châu đồng-bao chư
quân-tú được rõ. Từ ngày chúng tôi
lập thành một bạn hát xiết Annam đên
nay đã gần trót năm rồi, thường di hát
khắp lục-châu, nói cho phải, di tới đâu
cũng như đồng-bao cố cấp, xem giòp rất
đông, nhở vậy mà kép hát và bộn-tú
của chúng tôi, ai ai cũng nồng-n主公 làm
cho nghề-nghiệp càng ngày càng thìn bộ,
rất êm tai, đẹp mắt, kẽ khán-tràng, tiếng
ngợi khen không dứt ; on ày rất dày.

Ngày 1 vi đồng-bang ta xưa nay chưa
có ai ra lập một bạn hát xiết mà đồ
khi-nghé cụ túc như các nước bến Á-
My. Nay chủ ý chúng tôi là chỉ cầu danh
chó khèng-cầu lợi, muốn mờ mang
thêm cho thiệt lớn, chọn kép làm tuồng
cho tinh-thực, ngô, hầu ngoại bang trong
vào cho được tiếng ngợi khen, thì danh
tiếng ấy cũng thơm lây cho đồng-chủng.

Vậy trong lục-châu nếu có ai biết kiêu
rách chả mới lạ trong cuộc thể-thao-
nhào, múa, đánh du, đì giày, hoặc nghề
chí khác v.v.... thì xin đến giúp
bọn tôi, thì chúng tôi cũng luận tài mà
trọng dụng và hưởn công cho xứng đáng.

Nếu vị nào muôn thương luợng đều
chi thi xin viết thư cho tôi và đề chổ
để rõ ràng cho tôi tiện bέ hối phύ.

M. ANDRÉ THẬN

DIRECTEUR DE LA TROUPE D'ACROBATES
ANNAMITES À CANTHO (À FAIRE SUIVRE).

Muôn bán một bầy bò

Có người muôn bán một bầy bò
rất tốt; 50 con bò-dực, 37 con
bò-con, 418 con bò-cái và 30 con
bò-cát-to.

Ai muôn mua xin đến tại nhà
số 40 và 41 ở đường Quai-de
Belgique Saigon mà thương
nghị.

HỎI NGƯỜI ANNAM !

Hà nō lực mà quàng khai nōng, công, thương chư nghiệp !!
Hà lập hàng tàu đê chờ hóa-vật và đưa hành khách.

ĐÙNG THEO CHÌU LÒN KHÁCH KIỀU-CÚ NỬA

Hà đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang.
Hà lụa hàng nào chắc chắn mà hòi thăm thì họ sẽ
giúp sức đóng dù thứ tàu cho mà dùng.

Mau mau viết thư mà hòi ông : CHARLES BARDON ở đường Paul Blanchy
số 186 tại Saigon, là chủ hàng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên
nghé đóng tàu dù thứ để dùng trong xứ này. Hàng này đóng tàu để chờ hàng-hóa và đưa bộ
hành lớn nhỏ dù kiểu, tàu chạy mau mà sờ phí nhẹ.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

Nón áo bành-tô màu kaki N. 5503—	0 \$ 35.
Kiên đê hình chup, mày chun lồng, xuy vàng, kiên dày, các bia (format visite) 0m066 X 0m19— 12 cái.....	3 50
Hình húp-hè (poujés) mặc áo ren 12 cái.....	2 20
Cán viết đứng múa ngồi xuy vàng m. 2925— 12 cây.....	3 20
Gậy viết thư « Idylle » rời hộp 50 đ, 50 lão đài có màu— 12 hộp.....	8 55
Kiên đê lồng bình, bia xuy ni-kén có hông nối (0m11 X 0m16) 12 cái.....	5 10

Gói contre remboursement

Lý-Hữu-Dư
25-26, Quai Piquet (Phnom-Penh)

TRAI-CÚA hiện Vinh-Phat

Tại cửa-lớn kinh Cầu-an-ha
Làng Xuân-Thới-Tây Giudinh

Hỏi ai không ưa khách-trú !

Nếu Annam ai không ưa chèc nứa,
không muôn vớ tiệm obec nứa; không
thêm giòp chèc nứa, thì hãy mau đến nhà
hàng Annam của ông Lê-minh-Thiệu
nghệ-chủ (Baclieu) kêu là nhà hàng
Lê-chon-Tâm mới lập tại tỉnh Baclieu;
ngánh tại đường Lamotte de Carrier, mòn
bài số 42; chánh, tại quận Giarai (Cây-
gừa). Nhà hàng này bán sỉ và bán lẻ
đồ tạp dụng, lại có bán thơ, tuồng
truyện, viết, mục, giày, bao thơ, v.v.
Cách tiếp dãi rất trọng hậu. Ai muôn cần
dùng việc chi, hãy viết thư sang, ông chủ
nhà hàng ấy sẽ sẵng lòng thi hành cho
và ý mọi người.

Cách gửi thơ :
Đề ; Monsieur Lê-chon-Tâm.
Commerçant
à BACLIÉU.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngay chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kinh doanh,

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đầm nau mà lại khéo, lại có làm ăn trầu có chung bằng đồng sỉ ni-kẽn (Nickel) quý khách ở Lục châu nêu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đó làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đèn đóng cho nà thơ mà lấy đồ.

HUYNH-VĂN-NHUNG cẩn bạch.

Marque déposée

Nhân hiệu có dấu chứng tại Tòa.

Garage HUỲNH-VĂN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy dập, xe kéo, sửa dù các thứ máy rất kỳ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đầm nau mà giá rẻ hơn các nơi khác. Garage tôi là Đại lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chè xe và các thứ máy, cho hàng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cùng có sắm 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mướn, hoặc đi dã ngoại hay là đi chơi xa rất phuong tiện, giá định iết, xe lại chạy mau chàng khi vào hav chèo đường.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

CAFÉ RESTAURANT

Nam-hưu-Nghĩa

103, Boulevard Charner. — Saigon

Kính

Cùng quý-đông và quý-thầy được hay: nhà hàng bán rượu lè và cơm tây hiệu « NAM-HUỲNH-NHÃ » ở đường Carabelli gần bên nhà ngũ Lương-hưu khách-sang, này dời lại đường Kinh-lắp mòn bài 103 (Boulevard Charner № 103 Saigon). — Quý khách có dùng rượu hay là cơm tây xinh ghê lại nhà hàng tôi, trước là thương-tưởng người Annan, ta nra giúp bạn đồng-bang cho thà h vượng về cuộc thương-nái, tôi rất cảm động ơn.

NAY-KINH
PHẠM-VĂN-GIAO
cân khái

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán dù đồ phụ tùng
đường Luro mòn bài 90 và 101.
(Đà-hội) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cung lục-châu quý khách đừng rõ: Tiệm tôi có đóng dù kiêm quý như là: Xe mui, xe hai bánh, xe kiêm, xe kéo và công có bán các thứ xe dù sửa lại chèo chèo; có bán đèn xe, dù kiêm, bánh xe cao-su, bảng cây giá-ti hàn tây chèo lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiêm đèn tây, dù kẽ xe đệm chiếc và xe song mã bằng da, tay may rát khéo và chắc, có hàn yên cối, chèo đạp hai tiếng, bình đà thấp đèn khí đà theo xe, son xe và sửa xe.

Cái xin quý khách có dịp đến Đà-hội, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng mèo chi thiều mèo giúp làm ngồi, thì tôi rất cảm ơn họ đó. Còn chèo quý khách ở xa muốn gửi thư hồi thám mòn chi cùng giá cả tôi sẽ long hứa đáp.

Còn tôi cũng có gửi báu nhung là đèn xe, bánh cao-su giá-ni, dù bắc kè da tây nơi tiệm Thái-Binh trước nhà giày xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lực-tinh-lầu, số 14, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cân khái.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao
Ở tại chợ Lái-thieu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xá hơi Saigon-Thùy-lot, có đóng súng dù bằng ăn dài mặt gỗ liên tu từ 10 cho đến 2m20, bể ngan 0m80 cho đến 1m15; bảng ăn chèo kiêu từ lanh (long lanh, quai puang), bảng lâu cửa cao 7, 8 tru cho đến 2 tru, và bảng ăn mặt đá, bảng trên mặt cát, xây, chèo chèo tam lán từ 1m60, có tháp 5 tru 4 góc chèo giày lá tây, bảng ruyan (table d'apéritif), bảng khách (table de salon), bảng viết bureau, bảng rửa mặt (table de toilette), bàn quyết tú áo tròn, tú áo kiêm tú thờ cẩn biển lùi, thanh thờ kiêm về sơn thủy chèo óc chèo vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt tròn, mặt bầu và có đùi đỡ tien, những là chèo đòn, dài hộp, khay, ký vách, vách hai, vách ba, vách tư, nét thay đèn lâm bảng cây đánh mộc, chèo mèo kiêm kum thời tron hàn, chèo cuồn và bàn giả.

Còn phía trước, phố chợ có dạo thêm một tiệm « mèo » có bán dù thứ rượu và đồ dùng một tuýp đèn tròn đều có dù.

Kính xin chèo-tòn quý-khách thưa: Hiện nay du xin ghê lại tiệm tôi muốn mua dù làm dù hoặc là đại mèo chi chèo đạn trong nhà thòi súng long mua mua làm cho vua ý quý-đông.

NEUYỄN-LƯỢC-LONG
chủ tị qí kính cẩn.

Maison d'accouchement

MỤ TU*

Sage-femme diplômée

II4, Rue Chaigneau, II4

Nay chúng tôi mới tạo lập một số nhà thướt cho đón-bà sanh thai và có một cô mụ Tu, có bàn cấp, sự sảng sóc, jay làm sạch sẽ, và hết lòng lo lắng kể cang và có một chí sành biết nói tiếng Annam, rất dai tài cùu giúp về việc bình tiêu-nhi, người đón-bà slim này có danh tiếng thướt nay; và có lòng nhơn từc hoặc có việc chèo gác rót cầu cứu giờ nào lại đó cũng có chúng tôi. Xin các bà, các cô, hoặc sanh thai, hay là con cháu không ngon ăn, đến tai chèo, chúng tôi hết lòng bồi dưỡng và tính giá rẻ.

Chèo sanh thai có hai hang, 1 \$ 00 và 2 \$ 00 một ngày. Chèo 2 \$ 00 đường nem theo người Langsa. Người Annam muốn đẻ theo cách Annam hay là theo cách người Langsa cũng được.

Tiệm hoa chén dung

Quán Thời-bao mới mở một tiệm hoa chén dung.

Sư khéo bay là không, vé một lần mỗi ro.

Bồn-quán hìn chắc rằng: hè về không in hình chèo, thi không ăn tiền công.

Người thợ và là hằng, cẩn, và có M. F. Martin thợ có danh bầy lâu nay làm đầu phòng vé.

Và xin đóng bao chiến cố, em về thử thi rồi, giá tin nhẹ, và có nhiều thứ giá từ 8 \$ tới 100 \$ một cái bình tùy theo hình lớn nhỏ.

Ai muốn hỏi giá thì viết thư cho M. Hồ-văn-Lang thì sẽ gởi cho cái bồn có định giá và thước tết.

Nav kinh,

HỒ-VĂN-LANG

Chùi tiệm

(Bình chén nưa khúc mà muôn nề nguyên hình cũng đặng vậy).

HÀ-CẨN-LẠC-DỊT BÂY-KHOE

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE

29, Rue Schroder — Saigon

Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiễn thật rõ và khéo. Có bán dù các thứ hàng tây, hàng Nhứt-bốn, hàng bắc và hàng Annam.

Chèo quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sự làm vi đồ cũa tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muôn cho khéo sự bậu hoạn, chèo quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cẩn lại cho chắc chắn (tại tiệm có đồ thử vàng, acide azotique có cần tây, và cần Annam) Cũng phải lavo toa cho có bàng cờ dặng khởi sự cãi lavo ve sau.

Chú nhọn: Hà-Cẩn-Lạc-dít Bây-Khoe.
Chú khái.

QUÝNH-MY

NGUYỄN-NGỌC-CÚ

Số 20 đường Amiral Courbet

(CHỢ BÊN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo than, nước-mắm, l السم, cám, trà hot, trà-tau, thuốc bút cùng các vật dù g khác.

Nước-mắm Phú-quốc ngọt thường hắng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận: không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng nhỏ, gửi giấy, thi kè dem đến nhà chèo sai. Ngày tôi lại có dọn chèo ăn chèo ngồi sà từ tê. Muôn dùng cơm từ bia ăn hay là muôn dùng cơm thâng cũng đặng. Lại có chèo nghỉ nơi thông thâng xin các ông ghê chơi một phen thi sẽ rõ.

Cáo bạch

Trong tôi đã có lập tiệm mua bán lúa, gạo và các thứ bao bô.

Trong chúng tôi hiệu là Hiệp-Đức-Thành số 60-lại. Cố-quán đường mé sông, năm rồi việc mua bán khá nhiều cũng nhờ các phủ-ông điện-chủ.

Nay chúng tôi xin các phủ-ông điện-chủ và các bực thương-gia lục-châu chèo. Quận trưởng tỉnh có cập dân người lồng-bang xin đem lúa, nếp để bán cho bần hiệu chúng tôi, thì chúng tôi cảm ơn lầm, còn tình giá có cao hơn các tiệm khác vì tiệm mới lập ý muốn làm quen bênh cho nhiều, còn việc cần lường chèo g tôi là người Annam bằng tay đeo công chánh không chèo sự gian lận chút nào, lại chèo phủ-ông điện-chủ ở xa muôn bán lúa tại tiệm chúng tôi thì đánh giá thấp bay là gởi thư thương luân thì chúng tôi sảng lòng mà trả lời, song phải đề chèo ở cho rõ. Trước tiệm chúng tôi thì sòng rộng bến dài tiện cho ghe lớn nhỏ tôi lui.

Cần báo,
Hiệp-Đức-Thành,
No 80 Route Basse Chợ-qu

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUẬN-PHÁT

Lê-van-Lê successor, ở tại Ngã-tứ, đường Pellerin và đường Espagne gần dinh Xa-lay Saigon

Kính cung chèo quý-đông được rõ: nhà hàng bán cơm Tây hiệu là Nam-thuận-Phát này, may đã về phần tôi làm chèo rồi, tôi mới kinh được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngọt; những trẻ coi dọn ăn tôi cũng dạy để là nghề để chèo chèo quý-đông phòng khi sai khèo; tôi xin chèo quý-đông có cát đèn tôi là ban đồng-bang mà giúp nhau cho mèa việc, còn trong lục chau có u quân-tử, có dịp lên đến Saigon, thoản như chèo ông xã long chiêu cát, thi tôi sống vui lòng tiếp dài và cảm ấm chèo chèo.

Lê-van-Lê cát bột,

DAI THANH

Bazar Tonkinois
30, Quai Piquet, Phnom-penh (Cambodge)
CHAUSURES EN TOUS GENRES
SOIERIES, CHAPEAUX, MERCERIES
OBJETS D'ARTS DU TONKIN
INCRUSTATIONS, BRODERIES, ETC

Bồn hiệu bán sỉ và bán lẻ dù các hàng Bắc-kỳ và hàng ngoại-quốc, như xiển, dja, lanh nhuộm, sa-hột, nhiều Qui-nhon, Cachemires v.v., hàng tốt mà giá lại rẻ.

Lại có bán giày tây đóng tại Hanoi, giày cườm, đồ đồng, đồ cũn và tấp-hóa.

Chur qui-khách ở xa muôn mua giày tây xin cùi bênh rò sò giày bao nhiêu, (pointure des chaussures) bồn hiệu sẽ y theo gởi lại không làm. Còn đồ tơ lụa chur qui-khách muôn lấy kiểu hoặc hỏi giá, xin cùi viết thư cho bồn hiệu.

Bồn hiệu gởi hàng đi theo lời, contre remboursement.

Mua sỉ viết thư thương nghị.

Chủ tiệm : LUONG-NGOC-BAN
Kính bạch

Đỗ-văn-Binh khách lầu**PHÒNG NGỦ CHO MUỐN**

BÁN CAFÉ SÓM MƠI,
VÀ CƠM ANNAM CƠM TÂY

No 31-33-35, rue Amiral Courbet
đ ngang nhà hàng Nam-dong-Huong, Chợ-mới, Saigon

Đại-lý, Lê-Sum cẩn-bạch

Lục-Tỉnh Khách-Lầu

Số 84-29, đường Espagne
SAIGON

Lành Annam làm tại Bắc-kỳ
giá rẻ và CRÁC TỐT hơn lành ngoại
bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NU-ÔNG-THẠNH

Góc chợ mới Saigon đường
Espagne số 82.

Chur vi ở xa xin gởi thư đèn
mà hỏi kiệu.

Lâm-ngọc-Thạch

MÉCANICIEN DENTISTE
Rue Vannier n° 74 Saigon

Lời kinh tò cho quái khách đóng-ban
lực chung dặng rõ :

Tôi có lập một cái phòng trồng răng
trên lầu tiệm hớt tóc NAM-TẤN-LỢI đường
Vannier n° 74 đây chà bán vãi chợ cũ
ngan ba hình Saigon.

Trồng răng trắng hoặc đèn cùng là răng
hư bích lại bằng vàng, răng cao thấp
không bằng nhau, răng hổ súa và mài lại
theo cách thức Langsa cho liền lạc, tôi
lầm rát kỹ luống trong khi đương mà
sứa răng khòi lo đau đớn è nhứt chí hêt.

Nghé chung mà ý rieng của thợ chẳng
phai mài sứa mà đau è hơn cả buỗi như
cho khác..

Răng bích răng trồng đều tinh giá rẻ
hơn các cho mà tôi có làm giấy biên lai
(garantie) 5 năm nếu chua dùi mà hư
tôi sứa lại không tinh tiễn công.

Vì nào ở xa xin gởi thư hỏi giá như
cô re thì giúp tôi làm nghĩa tôi rất cảm
on, giá cả xong rồi muốn tôi đèn nhà làm
cũng dặng.

Nay kính.

LÂM-NGỌC-THẠCH
Mécanicien Dentiste, rue Vannier 74
SAIGON

**Nhà máy xay lúa,
nhà máy xay lúa.**

Nêu chur-vi muôn mua một cái nhà
máy xay lúa theo kim thời và lại toàn
hảo chạy dặng 5-10-15-20-30-50 hay là
100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng
moi ngày (24 giờ).

Nêu chur vi muốn bán giá rieng dặng
mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay
lúa, dù nhà, nén đúc, rập máy, cung
chạy đèn kíi vân vân, nói tac một dâu
nghai là chạy được.

Nêu chur vi cách dễ trả tiền và thi hành
cho gấp các việc của chur vi sai khien,
thì nêu tại hàng:

BONNEFOY & CIE
Société Maritime & Commerciale
DU PACIFIQUE SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và hàng
này sè chỉ các đều cần-ich cho hoặc
đưa coi kiêu thíc (bản đồ) cùng giá tiền.

Có nhiều giày tờ làm bằng có ràng đã
có chju cho nhiều chò thành tựu rồi.

Sau này hàng chúng ta cho chur qui vi
đặc nhâ máy của chúng ta hay ràng ;
chur qui vi ở xa xuôi không tiện hè giao
hiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc
hì hàng chúng ta sè hết lòng mà giúp
cho : nghĩa là chịu giá cùi giòn cho.

Hàng chúng ta cho chur qui vi hay ràng :

Tại hàng có sẵn Tàu khói (chaloupe
à vapeur) mới và cũ, như chur qui vi
muốn mua và cách trả tiền thi xin đèn
tại hàng mà suy tính.

Boucherie Cochinchinoise

TẠI TIỆM CƠM NHIEN-HƯƠNG
đường Amiral Roze,

Có bán thịt heo tươi thịt heo quay
thịt bò, sôm mai mồi bứa có nâu cháo
cá và thịt : Lành dọn đám tiệc tại tiệm
hay là đem tới nhà kè từ ngày 26
November 1919.

Michel LÊ-VĂN-THƠ, Gérant

Tranh-thương-Hội, Nguyễn-văn-Báu

Là chủ tiệm May và Hớt tóc hiệu NAM-CHÂU tại đường Boulevard-Bonnard n° 104, nhô
on chur-vi giúp sức mày nâm: nêu nay lập thêm một tiệm nữa ở tại đường Boulevard-Gallieni n° 15
cũng là May II hớt-tóc tạp-vật (Tailleur-Coffeur-Mercerie) vậy ous xin qui ông qui thấy niệm tình
trước giúp sau cũng giùp chò đoàn thương-vái của Annam mau tàn bộ thi tôi rất đội ơn vò cùng!

May các thứ y phục Tây-Nam theo kim thời !
Hớt-tóc rất kỹ lưỡng và đồ nghề sạch sẽ !

Boulevard-Bonnard n° 104, Boulevard-Gallieni n° 15, Saigon.
Nguyễn-văn-Báu kính bái.

Nhà in J. VIỆT

5th, Rue d'Ormay, Saigon

In dù kiện dù cách. Đóng sách rất khéo và chắc. Có bán dù thi the tuồng truyền-sách : bao thư
giấy, wết, vân vân. Bản dù đồ dùng cho học trò học.

LỜI RAO

Nhà Nghé và nhà buôn rào muôn mua sỉ sảng-vật Annam (trà hột, đường mỏ gá,
đường phổi, đường thè, khô, tiêu, muối, nước mắm, giò, rau, giò gai, xà-bong,
vân-ân) người nào có nghề-nghiệp giỏi, nêu muôn bày ra mà lấy lợi tài hối gửi
thu đèn hối :

Nam-kỳ thương mại kỵ nghệ hội

Saigon đường Catinal, ô 153-155 (trên nhà in Union)

thi hội sè trà lời. Không tốn tiền huê-hồng và số phi-chi hết.

Nghĩa-iội này lập ra mà che chở quyền-lợi Annam, giáp đỡ người thương
mại và nghề-nghiệp của đồng-bang.

Có quan Toàn-quyền đại-thần ALBERT SARRAUT làm chánh đồng-lý danh-dự.
Có quan Nguyễn-nại Nam-lý làm chánh đồng-lý danh-dự.

TIỆM MAY CỦA Mme HUYNH-CÔNG-PHÚ

92 Quai Bé-gigue (Cầu-ông-Lành) Saigon.— May quần áo Tây và Annam dù kiều

May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thiệt kuéo.— Có bán hàng Tàu nhuộm.

Tại Gò-váp và Cầu-lana t.Ạt tốt giá rẻ. Nhứt là : Nhung Hàng, Rén, Lụa, Lóng
và các trù hàng-móng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kieu rất huê-mỹ (mode très
élégante).

Kinh mời qui ông qui bà con rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thi rõ.

Nay thính.

Tiệm Tân-huê Vinh-phat của M. Nguyễn-huru-Tân

134-135, đường Colonel Boutonnet Saigon.— Ngung yur xe lửa My tho.

Có may áo xiêm kiêu kim thời. Bán dù hàng Tàu, gạo Bài-xão. Đồ gia dụng và tạp hóa dù thử.

Nam-dong-Huong khách sang

Số 26, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon.— Phòng vsach sè, tiếp đón tư th.

Có bán dù các thứ hàng Tàu, May xiêm áo Annam theo kiêu kim (lưới rất khéo mà mua lại chắc

PHÚ-TOÀN

19. Rue Amiral Courbet
HALLE CENTRALE (BANH)

Kinh hóng qui ông, qui bà, tiệm tôi có bán
tiết thuộc Tây.

Đầu y giả, thiết rè, cách tiếp ruột
thu và pháp Annam.

CAFÉ D'EXTREME-ORIENT
"ASIA" de la compagnie générale de navigation
TIỆM
DÙNG GIẤY

Tiệm mới lập thêm một tiệm
đóng giấy và ván giấy. Tiệm
tôi có bán hàng Vinh-nghé.
Đóng rất kỹ lưỡng và chắc-hìn. Giá
rẻ, da săn, kiêu-khác.

Xin đóng ban tiệm tháp giáp tái-ném
để đặt ra và chung. Nhờ trung-lập-chia có
còn-đóng, xin chịu khó viết thư. Tôi sẽ thi hành lập

Chủ tiệm : Lê-VĂN-BẢN.

Atelier Mécanique

• Võ-thành-Đô

Travaux et réparations en tous genres

47, Rue Amiral Dupré, Saigon.

Kinh cung chur qui ông rè : Tôi mới lập một
tiệm « ATELIER MÉCANIQUE » tại đường Amiral
Dupré mén bài số 47, Saigon.

Tiệm tôi đây làm dù công chuyen theo nghề
thợ rè, thợ ngói và thợ rèn.

Sản dù các thứ máy, tát, sắt, súng dù các hiện.

Bán sỉ và bán lẻ dù đồ phụ-tùng, ruột và vò
và máy.

Sản xe máy, giò-đu sắt, tát hít v.v.

Làm hàng rèn sắt dù kiêu.

Tiệm tôi có lập công-nghệ giỏi, và tinh giá rè
hơn xác nết.

Vậy xin chur qui ông quang-cô, đều giúp tôi
là người Annam cho nên Việt, tôi tham-meching
cùng. Còn ông nào ở xa, xin gởi thư cho tôi mà
thương-nghি.

Võ-th. Linh-Đô
Còn khái

giúp nhau làm nghĩa !
Sau bối bối Quốc-hôn !

Trà uớp hoa tinh khết đáng phép về senh, nước nhũn và khí vị thanh hương ! Càng cù càng ngọt ! Nếu dùng được thường tại mua tiêu hóa.

Bưng bưng hệt thiết với gói nhỏ gói lớn đà hàng.

Hồi Hồi : Đồng-bang mua My-sản-vật quâ-hương mà dùng, hoặc mua sô hàn lè bay Nhâng Đại-Lý riêng một nơi nào cũng được, ấy là tiền nghĩa hậu lợi vậy !!

Các hàng trà đều định giá rất nhẹ !!

Các phái gởi về người mua trả.

Lại có chịu lanh mua và bán các Hàng-Hoa cho đồng-bang.
Qui vị cần dùng xin gửi thư đến biện luận.

CÁC DANH-CHƯỜNG

TRÀ GÓI

KÝ-TÂM-HIỀN
Viêt-Nam Trà Góp.
Đầu riêng Trà-tím-dà.
61-62, Quai Tastard angle
du Bd Chartres Thomson Cholon
(chin chin) Phô gốc gân gors as lúa Cholon-Mytho.

H. K. SANH
Quản lý kinh

Tiệm trà Annam

ICH-PHONG

20, Rue des Chapeaux à Hanoi

Có bán đủ các thứ danh trà, uớp hoa Sen, hoa Sồi, hoa Ngưu, hoa Cúc và hoa Lài, có gói bằng giấy, có hộp bằng thiếc. Mùi trà thơm dịu, uống vào thì áng khái tinh-hàn.

Lực-châ ông nào mua sô dâng dam về bán lại, xin cứ gởi thư ngay cho hiệu Ich-Phong.

Lúc này ta nên bò trà Tèu mà uống Trà Annam. Xin anh em tăng giáp.

TIỆM HUYNH-CÔNG-PHÚ

10, Rue Némethy Saigon

Caff bánh mìt thiệt ngọt — Mì và mìt-cáu cũng ngọt

KHO-ƠNG-Thới dit Góng

178, 180 Rue Ang-Duong 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kè ra sau đây:

Kiêng vàng, neo, chuỗi, bông, cà-rô, đồ làm đà thứ. Đầu ắc-senh-Sén (essence Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (huile pour automobile), mỏ bô đà máy xe hơi (graisses pour automobile) dà thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu, tay và hué-ký (envelopes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hò-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồi mồi (écaillit) lục châ dà đà thứ và đà của đâm (madame) và giày tây, giày (annam) dà thom, áo thun mua bêu tay lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng tin gói thơ đền tôi sẽ lập tức gởi (contre remboursement) đền cho.

Nay kính
Trần-văn-Góng
Bijoutier Phnom-penh

TIỆM
Truong-vân-Hanh
SADEC

Có bán xe máy mới và dù đồ-phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành tháp mướn đèn khí dâ (carbure) theo cuộn quan, hòn, tan, tê, kỳ-yên, tân-gia, bát-ti-ô.

Khán deer bằng nhiều tay rất thương hảng ; bán mờ và bán lè vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Qui khách ở xa muôn mua đồ phụ tùng xe này, xin gởi thư cho tôi, tôi àn lò g ký luôc gởi eo tre remboursement (ghi) là đồng bạc tại nhà thợ mua lò h dâ.

Nhõe muôn h ât giá đâ trước khi mua lò tò sô lòng cho giá đâ phụ tùng in sản hảng châ quâc-gó (Prix courant).

Truong-vân-Hanh
cầu khâ,

18 Mars 1920

NÔNG-CỘ MIN-ĐAM

23

TIỆM NGŪ
Dương-huê-vinh-Phá!

Kinh dâng tôn bằng qui khách dâ hav : Nhà ngū hiệu Dương-Huê-Vinh Phá, & đường AMIRAL COURBET, mô hôi, 53, Saigon, phòng vi sạch sẽ tinh anh, dâ rộng rãi mít mè, mà giá tiền ri hơn, lại gần gare chânh Saigon, rất tiê bê cho quan khách tới lui, xin chư ôn rộng lòng thi ân một chiêm thi sô rô tron tiêm chung thi là hiên kinh sô là thê nhe

ANTOINE BÂU đón kinh
Nr 53, Amiral Courbet

KHI MUÔN MUA

MÁY XÂY LÚA

hày tiệm tôi hiệu

Hiện nay thiêng
châ tay và đâ
Bd. 53, Amiral Courbet

Ngày 22/3/1920

Máy ép dầu đà thứ—Máy ép mía làm đường

ĐU CÁC THỦ MÁY

A. DENHOLM,

40 et 41, Quai de Belgique, Saigon

Cáo Bách

PARISERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE
« Michel THO »

93, Rue Catinal — Saigon

Kinh trâm qui-vị đâng M. Nay, tôi mới lập một tiệm tại đường Bd CHARNER, MÔN BÃI số 14, Saigon, dâ sửa các thứ may: Như là đồng-hô, xe-máy, máy đánh châ, máy may, máy hát, tù sắt, vân vân. Có khác các thứ son dâu đồng và mû thung đâ kiêu, chạm mđ đá cảm thạch, vân vân...

Bán sô và bán lè đồ phụ tùng xe máy essence, alcool à bruler và carbure, thứ nhứt là thứ manchons.

Qui-vị ở xa muôn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho tôi thi tôi sẽ gởi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gởi cách tân hóa giao ngan, Contre Remboursement) qui-vị muôn mua món chi ở Saigon hay là hỏi thêm việc chi thi tôi cũng sang lòng lo giùm. Xin Chuy-tôn caieu cõ tôi vết lòng cam on.

Pham-thê-Kinh
74 Bd Charner—Saigon

Tiệm sửa các thứ may

Tại bđo quânh Thời-báo, 55 rue d'Espagne, mỗi mớ một tiệm sửa các thứ may như là : máy viết châ, máy may, quai máy, máy hát. Nói tâc là các thứ may đều sửa được hết.

Hồ-vân-Lang, Châ tiệm

Tiệm bia nâm, dâ, gât cảm tay, dầu và tâ bong thom, phân thua mít, vâ, giấy lông già, & đường Catinal số 93, ngay nhà in và bô sách châ Anh C. ANDRÉ ET FILS (Imprimerie Librairie Commerciale) có phòng hét lô sách sô, giá rẻ.

Lành m các thứ sô, sách, râm dâng trong Lang Tông, bán sách và cho học trò, mực viết v.v., bán thơ, truyện dâ thứ, mây may mây viết các biếu.

Lý-châu quan-tâ mua mua mòn chí, tâm tài không có tôi công sang lông mua, dâu châ có mà gởi châng nê sang.

Michel I.P.V.A.Y.T.P.I.